

2022 | Årsmelding og regnskap

Hoveddokument

Innholdsfortegnelse

Del 1: Status og hovedoversikter

Kommunedirektørens innledning	3
Befolkningsendringer	5
Visjon, verdier, mål og krav til lederadferd	6
Økonomiske målsettinger og nøkkeltall	7

Del 2: Rapport fra hvert tjenesteområde

Fellesområder og statistikk for hele kommunen	11
Fellestjenester	19
Oppvekst	21
Helse og velferd	33
Kultur og samfunn	39

Del 3: Regnskap og obligatoriske oppstillinger

Regnskapsprinsipper	44
Driftsregnskapet 2022	46
Investeringsregnskapet 2022	48
Hovedoversikt balanse – eiendeler 2022	51
Hovedoversikt balanse – egenkapital og gjeld	52
Obligatoriske noteoppstillinger	54
Finans- og gjeldsrapport pr 31.12.2022	67
Revisjonsberetning	69

Framsidefoto: Seniordansen i sving under sentrumsfesten 2022

Øvrige foto: Kulturavdelingen, Frivilligsentralen, Smiå, Reidun S. Skjørestad og Gudrun Kristensen

Kommunedirektørens innledning

Da fjorårets forord ble skrevet var krigen i Ukraina nylig brutt ut, og vi holdt alle pusten i frykt for hvordan situasjonen ville utvikle seg. Dessverre pågår krigen fortsatt, og hva som vil skje og hvor lenge vi vil måtte leve med denne usikkerheten, vet vi ikke. For våre innbyggere er det nok økte priser, rentehevinger og generelt høyere levekostnad som merkes mest. I tillegg har vi bosatt over 100 flyktninger i 2022. Dette er det høyeste antallet i Gjesdal sin historie, og hele Gjesdalsamfunnet har bidratt på en fantastisk måte med å ta imot de som behøver et trygt og godt sted å bo.

Regnskapet for 2022 viser et netto driftsresultat på 41 MNOK (3,5%). Kommunen hadde ekstraordinære inntekter ut over budsjett på ca 57 MNOK relatert til skatt, salg av konsesjonskraft og tilskudd- og integreringsmidler. Regnskapet viser også et merforbruk på kostnadssiden i forhold til budsjett på ca 29 millioner. Her knyttes 10 millioner til drift, hvor kommunen høsten 2022 opplevde økte behov innenfor enkelte sektorer, og 19 millioner er merkostnader innenfor fellesområdet. Samlet sett gjør det at vi kommer ut ca 18 MNOK bedre enn budsjettet. Vi har i 2022 foretatt investeringer på ca 136 MNOK, men med bakgrunn iblant annet betydelige inntekter knyttet til tomtsalg, har det ikke vært nødvendig med ytterligere nye låneopptak. Kommunens netto lånegjeld målt i prosent av driftsinntektene er redusert betraktelig fra tidligere år, noe som er særs viktig med tanke på at vi skal gjøre store investeringer i årene som kommer.

Kommunesektorens interesseorganisasjon (KS) peker på en rekke utfordringer som vil møte norske kommuner fremover. Sentralt i utfordringsbildet står varsel om lavere pengebruk fra regjeringen, økte behov innenfor helse- og omsorgssektoren, trangere økonomi for kommunene, tøffere prioriteringer, voksende klima, natur- og miljøutfordringer og et arbeidsmarked hvor det vil bli mangel på personell. KS tegner et krevende bilde, og vi må være målbevisste i vårt arbeid for å lykkes med å håndtere dette. Vi må tenke nytt, vi må tenke smart og vi må tenke bærekraft i det vi foretar oss. Vi må ta vare på våre ansatte slik at vi beholder nødvendige ressurser og kompetanse, og vi må vise de rundt oss hvor spennende det er å arbeide i Gjesdal slik at vi klarer å rekruttere nye medarbeidere. Vi må fortsette å bygge laget.

I 2022 har vi fått flere bekreftelser på at vi som kommune gjør mye riktig. Blant alle landets kommuner fikk Gjesdal 19. plass i «Kommuneindeksen 2022 – Norges best styrte kommuner», og 17. plass i «Kommunebarometeret». Slike resultater er vi stolte av, og bruker som inspirasjon i vårt videre arbeid og for å bygge opp om et godt omdømme.

2023 byr på spennende satsinger innenfor alle våre tjenesteområder, og vi er i gang med vårt aller største prosjekt noensinne – nytt helsekvartal i Algård sentrum.

Pål Larsson
kommunedirektør

Del 1 | Status og hovedoversikter

Befolkningsendringer

År	Folkemengde 1. januar	Fødte	Døde	Fødsels- oversk	Inn- flytting	Ut- flytting	Netto- flytting	Folke- tilvekst	Vekst i %
2003	9.137	138	52	86	467	446	21	107	1,20 %
2004	9.248	107	46	61	405	447	-42	19	0,20 %
2005	9.273	131	54	77	467	392	75	153	1,60 %
2006	9.426	139	47	92	511	407	104	195	2,10 %
2007	9.621	124	60	64	510	464	46	108	1,12 %
2008	9.729	157	56	101	537	401	136	240	2,47 %
2009	9.969	162	60	102	565	430	135	239	2,40 %
2010	10.208	182	47	135	676	511	165	300	2,94 %
2011	10.508	175	48	127	754	603	151	270	2,57 %
2012	10.778	169	65	104	758	600	158	261	2,42 %
2013	11.039	184	60	124	706	553	153	278	2,52 %
2014	11.317	165	41	124	813	654	159	283	2,50 %
2015	11.600	214	55	159	755	661	94	253	2,18 %
2016	11.853	169	50	119	613	683	-70	49	0,41 %
2017	11.902	178	56	122	567	725	-158	-36	-0,30 %
2018	11.866	144	62	82	601	651	-50	33	0,28 %
2019	11.899	160	60	100	606	603	3	103	0,87 %
2020	12.002	154	65	89	470	497	-27	62	0,52 %
2021	12.064	136	60	76	661	670	-9	67	0,55 %
2022	12.131	113	63	50	741	620	121	171	1,41 %
2022	12.302								
Endring siste 10 år		162	57	105	653	632	21	132	1,10 %
Endring siste 5 år		141	62	79	616	608	8	98	0,73 %

Kilde: SSB februar 2023

Folketallet i Gjesdal økte med 171 i løpet av 2022. Antall fødte sank med 23 i forhold til året før, og er det laveste siden 2004. Fødselsoverskuddet har aldri vært lavere siden 2003. Antallet barn i gruppen 0-5 år er redusert med 179 fra 2018 til 2023, mens gruppen 6-15 år har økt med 215 i samme periode. Gruppen 16-66 har økt lite i 5 årsperioden. Unge pensjonister, 67-79 år, økte med 39 i 2021. Antall over 80-89 år økte også betydelig i løpet av 2021, og siste året har også antall over 90 år begynt å øke.

Folkemengde etter alder pr 1.januar:	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Endring 2018-2023	Endring %
år 0-5	1 131	1 082	1 051	1 029	970	952	-179	-15,83 %
år 6-15	1 736	1 753	1 823	1 875	1 919	1 951	215	12,38 %
år 16-66	7 913	7 922	7 942	7 910	7 942	8 030	117	1,48 %
år 67-79	816	884	907	963	1 001	1 040	224	27,45 %
år 80-89	224	217	235	244	255	278	54	24,11 %
år 90 +	46	41	44	43	44	51	5	10,87 %
Totalt	11 866	11 899	12 002	12 064	12 131	12 302	229	3,67 %

Visjon, verdier, mål og krav til lederadferd

Visjon

- Gjesdal – vi strekker oss lenger

Verdier

- Gjesdal skal være en ansvarlig, modig og endringsvillig kommune
- Vi skal gi våre brukere rett tjeneste utført til rett tid og med rett kvalitet

Mål

- Fornøyde brukere
- Ansvarsbevisste og stolte medarbeidere
- Framtidsrettede og funksjonelle løsninger
- Økonomi som gir handlingsrom

Krav til lederadferd

- Ledere skaper tillit gjennom at de utfordrer og delegerer
- Har fokus på helhet og strategi
- Kommuniserer åpent og ærlig
- Motiverer og skaper trivsel
- Er resultatorientert og tar ansvar
- Skaper positivt omdømme
- Opptre lojalt overfor verdier og beslutninger

Økonomiske målsettinger og nøkkeltall

Økonomiske målsettinger for en langsiktig sunn kommuneøkonomi

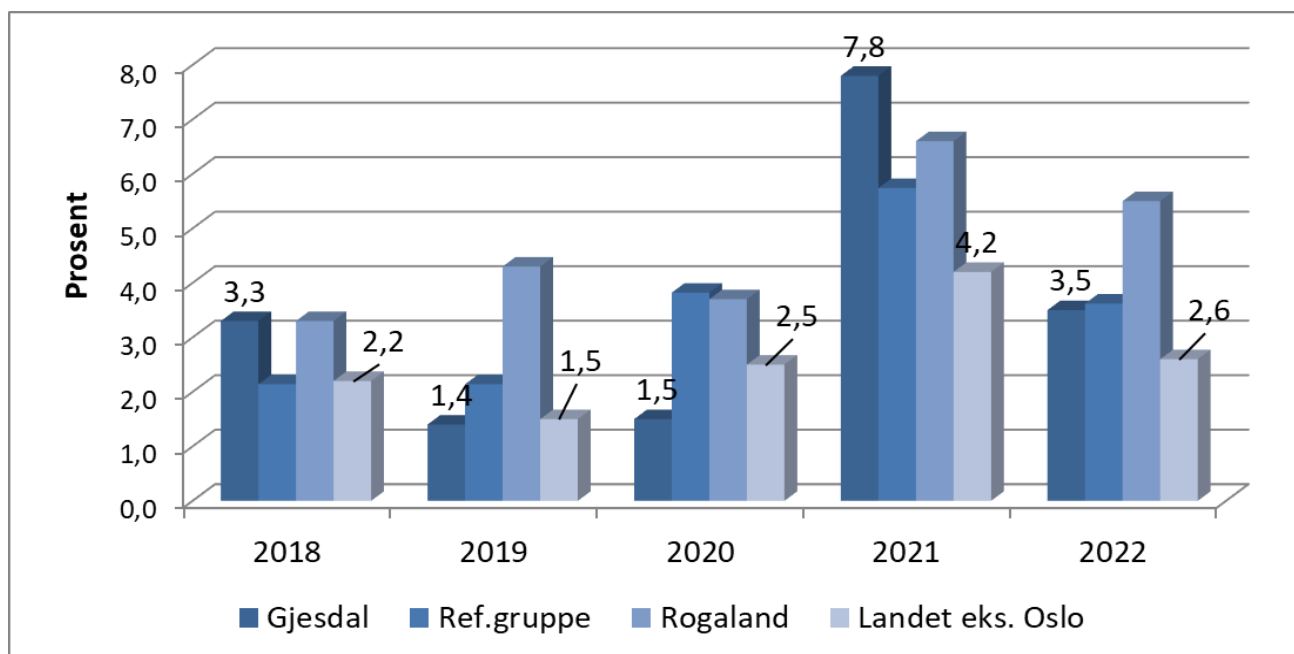
En av de overordnede målsettingene for Gjesdal kommune har i lang tid vært å jobbe for en samlet bærekraftig økonomisk situasjon som gir handlingsrom for fremtiden. Etter mange år med svært høy vekst i folketall med tilhørende behov for utbygging av blant annet tilstrekkelig barnehagekapasitet, har frem til 2021 vært preget av en oppbremsing i aktiviteten i regionen. Dette var knyttet til oljekrisen i 2015-2016, og i 2020 og 2021 fikk vi koronakrisen på toppen. I tillegg til bygging av nye barnehager har det vært investert betydelig i utvikling av næringsparken på Skurve, sentrum i Ålgård og Gjesdal idrettspark. Krigen i Ukraina preget 2022, men kommuneøkonomien ble i mindre grad påvirket av dette. De langsiktige virkningene av denne konflikten har vi ikke kjent på hittil.

Ved inngangen av dette tiåret er det laget mulighetsstudier for utvikling av boliger og institusjonsplasser tilpasset innbyggere med nedsatt funksjonsevne, både yngre og eldre. Den store utfordringen frem mot 2030 er å bygge riktig og tilstrekkelig kapasitet for denne gruppen innbyggere, og samtidig holde driftsutgiftene på et bærekraftig nivå. Det gode driftsresultatet i 2021 og 2022 har gitt Gjesdal kommune et bedre utgangspunkt for å håndtere disse store utfordringene de neste 10 årene.

Alderssammensetningen i Gjesdal kommune er spesiell sammenlignet med de fleste andre kommuner i landet. Vi har en svært ung befolkning, og en relativt lav andel eldre. Dette henger sammen med at kommunen har vokst i folketall over svært lang tid. Slik hovedscenariet ser ut for de neste 10-20 årene, vil Gjesdal gradvis få en mer lik alderssammensetning som landet ellers. Det betyr at vi må bygge ut tjenestekapasitet betydelig for den eldste delen av befolkningen. Området rundt dagens ÅBOAS (Ålgård bo- og aktivitetssenter) er i den langsiktige planen pekt ut som hovedområdet for fremtidig utbygging av kapasitet for tjenester knyttet til helse og velferd.

Netto driftsresultat

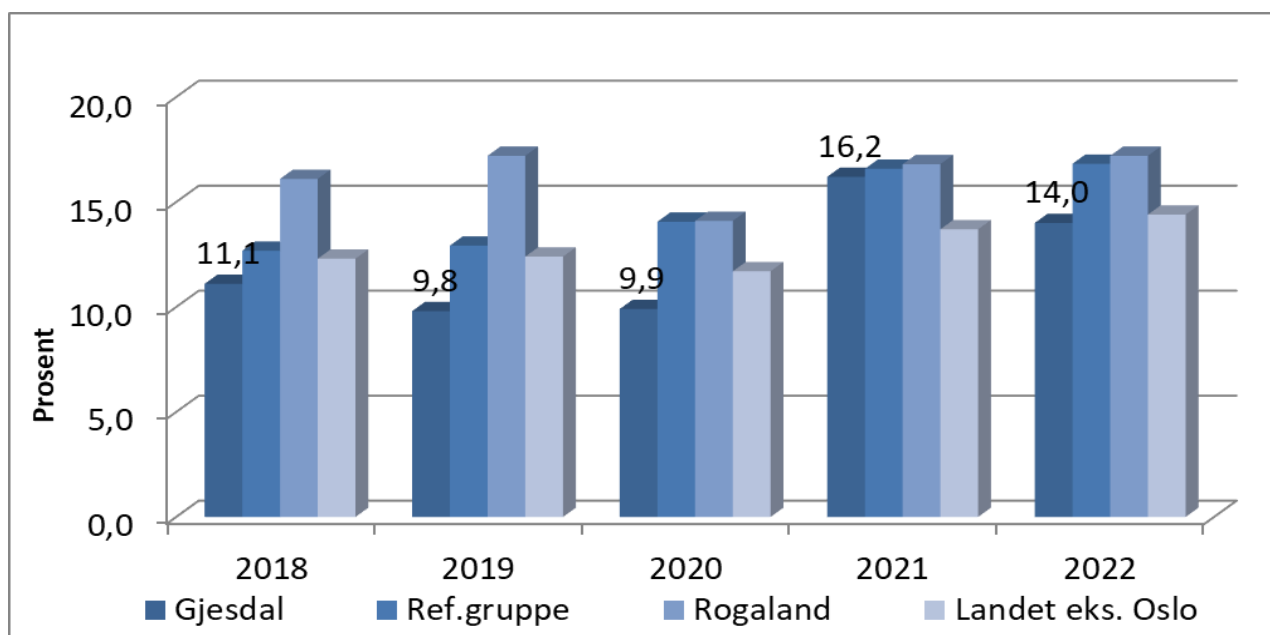
Netto driftsresultat i % av driftsinntektene 2018-2022

Det var budsjettet med et netto driftsresultat på 2,1 % (22,8 mill). Regnskapet endte til slutt med et resultat på 3,5 % (41,0 mill). Resultatet er noe lavere enn i 2021, men bedre enn årene 2018-2020. Alle kommuner i landet utenom Oslo endte på 2,6 % i gjennomsnitt. Hovedårsaken til det gode driftsresultatet er vesentlig høyere skatteinntekter og rammetilskudd enn det som var budsjettet. Dette gjelder for alle kommuner i hele landet. I Gjesdal fikk vi i tillegg ekstra inntekter gjennom høye kraftpriser. Når det gjelder utgifter, så fikk alle tjenesteområdene et overforbruk som ble dekket av tidligere års overskudd. Med en målsetting over tid på minimum 2 %, ble målet nådd med god margin i 2022. Når Gjesdal i tillegg kommer høyt opp sammenlignet med både referansegruppe, Rogaland og landet forøvrig, gir dette et godt utgangspunkt for fremtidige utfordringer, særlig knyttet til store endringer i demografi.

Egenkapital og lånegjeld

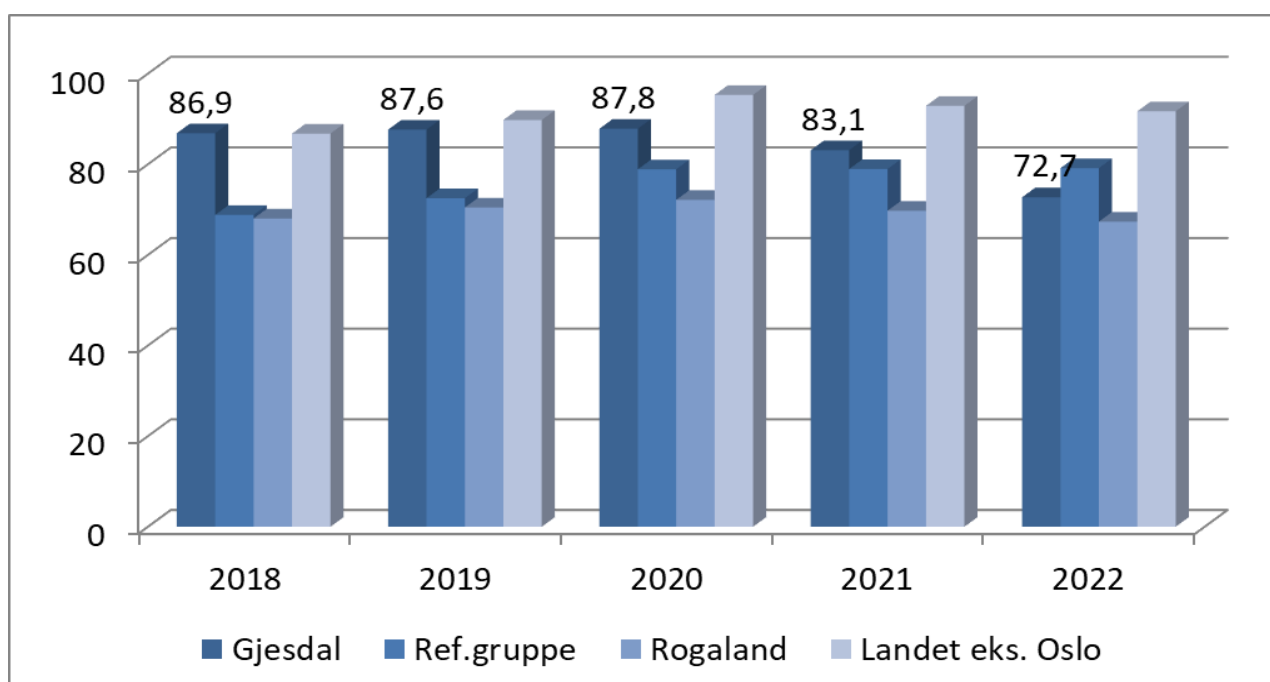
Fri egenkapital i prosent av inntekter 2018-2022

Andelen fri egenkapital målt mot samlede driftsinntekter viser hvor stor evne en kommune har til å møte uforutsette midlertidige kostnader. Gjesdal har økt denne bufferkapitalen fra 11,1 % i 2018 til 14,0 % i 2022. Målt mot referansekommunene og Rogaland har Gjesdal i 2022 fortsatt noe lavere andel reserver. Målsettingen er å ha minimum 10 % egenkapital målt mot samlede årlige driftsinntekter, og dette målet er nådd med god margin pr 31.12.2022.

Lånegjelden i % av driftsinntektene er betydelig redusert fra 2021 til 2022. Investeringene var i 2022 relativt lave, og det ble solgt eiendommer for 60 mill. Det er utsikter til at lånegjelden vil øke fra og med 2024. Målsettingen om en gjeldsgrad under 80 % vil være innen rekkevidde også ved inngangen til 2024.

Netto lånegjeld i % av driftsinntektene 2018-2022

Fondsreserver pr. 31.12.2022

Disposisjonsfond	2018	2019	2020	2021	2022
Reservefond	19 098 338	19 335 621	33 112 344	79 568 174	75 572 558
Premieavviksfond	7 878 479	15 313 695	8 996 281	25 988 177	18 481 592
Næringsfond	0	0	1 701 613	1 701 613	0
Flyktningefond	24 202 229	13 787 918	10 865 918	16 444 486	24 996 451
Voksenopplæring	7 248 384	7 248 384	5 748 384	3 419 384	3 419 384
Fond tjenesteområdene					
Gjesdal Næringspark	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Utbygginger idrettsformål	3 729 222	2 979 222	2 979 222	2 979 222	2 979 222
Rentefond	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Diverse mindre fond	109 000	111 159	127 591	113 671	340 404
Fellestjenester	1 201 857	888 298	729 615	1 328 167	1 197 060
Opplæring	6 336 742	4 141 168	4 823 558	10 083 518	5 969 436
Kultur	222 077	222 077	168 077	168 077	168 077
Kultur og samfunn	5 262 031	2 228 740	2 417 158	5 407 903	7 594 895
Helse og velferd	2 924 471	6 837 145	5 233 043	8 622 539	4 349 722
Barnehage	4 598 904	2 748 219	3 980 597	3 980 597	3 461 198
Sum disposisjonsfond	97 811 734	90 841 646	95 883 401	174 805 528	163 529 998

Tabellen over viser samlede fondsreserver (disposisjonsfond) pr 31.12 de siste 5 årene. Samlet sett ble fondsreservene redusert med 11,3 mill fra 2021 til 2022. Flyktningefondet økte med ca 8,6 mill, mens fond premieavviksfondet ble redusert med 7,5 mill. Tjenesteområdene sine overskuddsfond ble redusert med 6,6 mill til 23,1 mill pr 31.12.2022.

Reservefondet er redusert med 4 mill. Ekstrainntekter fra skatt og rammetilskudd ble tilført fondet, samtidig som det ble brukt ekstra midler etter kommunestyrevedtak i januar 2022. En betydelig andel av de ekstraordinære inntektene ble brukt til å dekke merforbruk i tjenesteområdene og høye priser på eget strømforbruk.

Med 163,5 mill. i reserver på disposisjonsfond har Gjesdal kommune 14 % av et årsbudsjett i reserver. Dette er betydelig høyere enn i 2018, og gjør kommunen bedre rustet til å møte mer krevende økonomiske tider fremover. Fra og med 2016 er befolkningsveksten betydelig redusert, det samme er inntekstveksten. Driftsresultatet er halvert fra 2021 til 2022, men resultatet for det siste året er likevel over måltallet på 2 %. I 2023 ligger det an til at kostnadsveksten igjen vil bli høyere enn inntektsveksten, da kommunenes andel av skatten vil bli noe redusert fra og med mars 2023. I tillegg fikk vi i november og desember 2022 svært høye ekstraordinære skatteinntekter og skatteutjevningssmidler, og dette vil ikke gjenta seg i 2023.

Betraktninger etter at årsregnskapet er avsluttet

Gjesdal kommune har vedtatt å bosette 100 flyktninger i 2023, nesten like mange som vi bosatte i 2022. Dette vil kreve mer av det kommunale tjenesteapparatet. Gjesdal kommune har tidligere tatt et stort ansvar for integrering av flyktninger, og vil fortsette å gjøre dette ut fra behovene som kommer fremover. Dette vil også kunne utfordre kommuneøkonomien de neste årene, selv med en god statlig ordning for finansiering knyttet til bosetting og integreringsarbeidet.

De store renteøkningene siste halvår av 2022 fortsetter inn i 2023. Dette, i tillegg til økte behov som har gitt økte løpende lønns- og driftskostnader, gjør at vi i løpet av 2023 må foreta innstramminger i enkelte tjenestetilbud. Handlings- og økonomiplanen 2023-2026 legger opp til et driftsresultat på 2 %, og dette blir svært krevende å oppnå.

Del 2 | Rapport fra hvert tjenesteområde

Fellesområder og statistikk for hele kommunen

Samletabell hele kommunen – nøkkeltall

	2019	2020	2021	2022
Økonomi				
Driftsutgifter administrasjon i % av ref.gr.	95 %	94 %	92 %	100 %
Driftsutgifter til politikk og revisjon i % av ref.gr.	99 %	99 %	94 %	109 %
Medarbeidere				
Årsverk	800*	811*	886*	934*
Heltidsandel	58 %**	61 %	62,4%	62,3%
Sykefravær	6,1%	7,7 %	7,9%	8,6%
Lærlinger	22	22	23	20
AFP-uttak i % (av ansatte over 62 år)	41,7 %	44,6 %	38 %	43,2 %
Gjennomsnittlig stillingstørrelse	84,4%	85,6 %	86%	86%

Ref.gr. er Hå, Time, Klepp, Strand og Eigersund.

** Avvik ift PAI register pga intern beregning.

Driftsutgifter til administrasjon økte mer i Gjesdal enn referansekommunene fra 2021 til 2022, slik at vi nå ligger på samme nivå. Politikk og revisjon lå i 2022 høyere enn referansekommunene. Dette skyldes først og fremst at andre kommuner har redusert sine kostnader. Det er naturlig for kommunedirektøren å gå igjennom de foreløpige tallene for å sjekke bakgrunnen for denne endringen.

Økningen i årsverk fra 2020 til 2021 og 2022 skyldes en omlegging i beregning. Vi tar med alle ansatte med stillingsprosent (inkl. lærlinger, leger og de i vikarstillinger). Vi bruker per dato 30.09 til HØP og per dato 31.12 til årsmelding. Det er samme beregning både i HØP og årsmelding.

Antall lærlinger har sunket, vi har ikke fått fatt i lærlinger i alle aktuelle fag. Samlet sykefravær har økt fortsatt. Uttak av AFP økte noe igjen i 2022. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse og andelen ansatte i heltid er på samme høye nivå og er i tråd med satsingene på heltidskultur.

Etiske retningslinjer

Etiske retningslinjer ble revidert i 2017, og er tema både i lederopplæringen og ved introduksjon av nytilsatte.

Nærvær i Gjesdal kommune

Gjesdal kommune har over tid hatt gode nærværstall (stabilt lavt sykefravær). Vi jobber fortsatt systematisk med dette sammen med ledere, tillitsvalgte, verneombud og NAV lokalt, Arbeidslivssenteret og bedriftshelsetjenesten. I 2022 har vi fortsatt hatt fokus på lederansvar i forhold til god oppfølging og dialog, oppfølging av hyppig korttidsfravær, taus/skjult tilrettelegging og konkret bistand i nærværarbeid. Arbeidslivssenteret har jobbet med tiltak i enkeltavdelinger med høyt fravær og vi har gjennomført morgenmøter/opplæring for ledere, tillitsvalgte og verneombud med god evaluering.

Beredskap og internkontroll

Etter tre år er koronasituasjonen i Norge under kontroll. Vi har i 2022 oppnådd en stor grad av befolkningsimmunitet etter vaksinasjon og gjennomgått sykdom.

Vi har lagt bak oss et år hvor beredskapen i kommunen gikk fra hovedfokus på pandemi til Russlands invasjon av Ukraina den 24. februar. Vi fikk mange flyktninger som kom med buss direkte fra Ukraina, før det var opprettet organisert mottak. Etter hvert ble flyktningestrømmen organisert, og vi tok imot og bosatte 120 flyktninger. Vi har oppdatert atomberedskapen og jodtabletter er på plass. Et godt samarbeid på tvers av sektorene i kommunen gjør at vi har funnet gode løsninger.

Det har vært god informasjon og kommunikasjon med regjering og statsforvalteren gjennom hele året. Samarbeid med jærkommunene Hå, Time og Klepp er videreført. Frekvensen på møtene har vært etter behov.

I løpet av året har det vært gjennomført øvelse sammen med IVAR og vi har deltatt på kurs, konferanser og for å få kunnskap, erfaringsoverføring og bygge nettverk med de andre samvirkeaktørene.

Det har vært et nytt krevende år for alle, hvor vi har lært mye om organisering, kommunikasjon og verdsettende samarbeid. Hendelsene i 2022 har igjen vist at beredskapsarbeid er viktig og må prioriteres.

Arbeidet med kommunens internkontroll håndteres i hovedsak gjennom Compilo som er kommunens kvalitetssystem. Vi har brukt dette siden 2013, og det har blant annet et system for melding og behandling av avvik ut fra etablerte lover, retningslinjer og prosedyrer.

Vi har startet et arbeid med internkontroll eller kommuneloven kalt «Orden i eget hus» for å ajourføre/oppdatere alle aktuelle interne retningslinjer og system.

Innen økonomi-forvaltningen er vesentlige deler av internkontrollen håndtert gjennom veletablerte rutiner for anskaffelser, fakturahåndtering og avstemming av bankkonti og kontoer i balansen. Vi har fortsatt hatt fokus på å jobbe for å begrense antall bestillere/innkjøpere gjennom å øke kompetansen blant disse. Dette for å effektivisere anskaffelsesprosessen og sikre at mest mulig av kommunens anskaffelser foretas gjennom etablerte innkjøpsavtaler. Det er etablert forbedrede rutiner knyttet til kontroll av momskompensasjonskravet, for å sikre at riktig beløp blir refundert. Gjennom 2022 har vi intensivert arbeidet med å få alle leverandører over på EHF-fakturaformat, slik at internt arbeid med håndtering av fakturaer inn til kommunen kan effektiviseres.

10 – faktor, ny medarbeiderkartlegging

Dette er resultatene for hele kommunen i 2022 sammenlignet med landet og med en beskrivelse av de ulike faktorene:

Faktor	Navn	Gjesdal	Landssnitt for alle enheter som er registrert som: Kommune	Beskrivelse
Faktor 1	Indre motivasjon	4,3	4,2	Motivasjonen for oppgavene i seg selv, det vil si om oppgavene oppleves som en drivkraft og som spennende og stimulerende. (Også kalt indre jobbmotivasjon)
Faktor 2	Mestringstro	4,3	4,3	Mestringstroen gjenspeiler hver enkelt medarbeiders tiltro til egen kompetanse og mulighet til å mestre utfordringer i jobbsammenheng.
Faktor 3	Autonomi	4,2	4,3	Medarbeidernes opplevelse av å ha mulighet til å jobbe selvstendig og gjøre egne vurderinger i jobben sin, basert på egen kompetanse, og innen en definert jobbrolle.
Faktor 4	Bruk av kompetanse	4,2	4,1	Medarbeidernes opplevelse av å få brukt egen jobbrelevante kompetanse på en god måte i sin nåværende jobb.
Faktor 5	Mestringsorientert ledelse	4,1	3,9	Ledelse som vektlegger at den enkelte medarbeider skal få utvikle seg og bli best mulig ut fra sine egne forutsetninger, slik at medarbeideren opplever mestring og yter sitt beste.
Faktor 6	Rolleklarhet	4,3	4,2	Høy rolleklarhet innebærer at forventningene til den jobben medarbeideren skal gjøre er tydelig definert og kommunisert.
Faktor 7	Relevant kompetanseutvikling	3,7	3,6	Relevant kompetanseutvikling er avgjørende for at medarbeiderne til enhver tid er best mulig rustet til å utføre sine oppgaver med høy kvalitet, og er avgjørende for kvaliteten på de tjenester som leveres, uansett hvilken type tjeneste vi snakker om.
Faktor 8	Fleksibilitetsvilje	4,4	4,4	Medarbeiderens villighet til å være fleksibel på jobb og tilpasse sin måte å jobbe på til nye behov og krav.
Faktor 9	Mestringsklima	4,3	4,1	I et mestringsklima motiveres medarbeiderne av å lære, utvikle seg og gjøre hverandre gode, fremfor å rivalisere om å bli best.
Faktor 10	Prososial motivasjon	4,7	4,7	Motivasjon for å gjøre noe nyttig og verdifullt for andre, også kalt prososial motivasjon, er en viktig drivkraft for mange og har en rekke godt dokumenterte, positive effekter.

Personal og likestilling

Rekruttering

Oversikt kvinner og menn i de ulike sektorene fra PAI (kommunal statistikk).

Antall årsverk og antall ansatte kan avvike fra det som blir oppgitt fra hvert tjenestoområde da PAI også omfatter timelønnte stillinger.

Sektor	Antall		Andel (i prosent)	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
I ALT	852	172	83	17
Sentraladministrasjonen	23	14	62	38
Oppvekst	435	70	86	14
Skoleadministrasjon	6	3	67	33
PP-tjeneste	5	0	100	0
Grunnskole	231	52	82	18
Barnehager	177	5	97	3
Fritidshj/skolefritidsordn	1	0	100	0
Øvrig oppvekst	15	10	60	40
Helse/sosial	337	40	89	11
Administrasjon	14	0	100	0
Alm helsevern	48	6	89	11
Somatiske sykehjem	2	0	100	0
Alders- og sykehjem	100	5	95	5
PU	64	19	77	23
Hjemmehjelp/-sykepleie	92	7	93	7
Sosialhjelp	17	3	85	15
Kultur	29	13	69	31
Teknisk sektor	28	35	44	56

Turnover etter ansattgrupper

Endring av ansattgruppe og/eller kommune fra 1. desember et år til 1. desember neste år.

Gjennomsnittstall i prosent for årene 2019 til 2022.

Kapittel	Ansattgruppe	Sum	Samme kommune	Samme kommune og samme ansattgruppe	Samme kommune, men annen ansattgruppe	Annen kommune	Ikke ansatt i kommunal forvaltning
Alle	Alle	100	86,23	82,02	4,21	3,51	10,26
3	Alle	100	91,71	85,49	6,22	4,66	3,63
	Ledere kap. 3.4.1	100	88,89	83,33	5,56	5,56	5,56
	Ledere kap. 3.4.2	100	91,74	85,95	5,79	4,96	3,31
	Ledere kap. 3.4.3	100	92,59	85,19	7,41	3,70	3,70
4	Alle	100	85,80	81,68	4,11	3,34	10,87
	Ledere kap. 4	100	93,33	90,00	3,33	3,33	3,33
	Stillinger uten særskilt krav om utdanning	100	72,55	67,40	5,15	3,19	24,26
	Fagarbeiderstillinger/tilsvarende fagarbeiderstillinger	100	87,11	81,89	5,21	2,33	10,56
	Stillinger med krav om fagbrev og 1-årig fagskoleutdanning	100	88,89	87,04	1,85	5,56	5,56
	Lærer og Stillinger med krav om 3-årig U/H-utdanning	100	87,19	83,84	3,35	4,95	7,86
	Adjunkt og Stillinger med krav om 4-årig U/H-utdanning	100	90,40	85,31	5,08	2,54	7,06
	Adjunkt med tilleggsutdanning og Stillinger med krav om 5-årig U/H-utdanning	100	91,77	90,53	1,23	1,65	6,58
	Lektor og Stillinger med krav om mastergrad	100	87,50	87,50	0,00	5,00	7,50
	Lektor med tilleggsutdanning	100	84,38	81,25	3,13	9,38	6,25
5	Alle	100	86,67	83,81	2,86	5,71	7,62
	Andre	100	86,67	83,81	2,86	5,71	7,62

Lønns- og arbeidsvilkår kvinner og menn

Ansatte etter antall, årsverk, gjennomsnittlig månedsfortjeneste, grunnlønn og variabel overtid pr. månedsverk. Tall pr. 1.12.2022. Endring av lønn og årsverk 2021 – 2022.

Kapittel	Arbeidstakergruppe	Antall stillinger	Antall årsverk	Månedsfortjeneste	Grunnlønn	Variabel overtid	Vekst i månedsfortjeneste 1.12.21-1.12.22	Vekst i grunnlønn 1.12.21-1.12.22	Vekst i årsverk 1.12.21-1.12.22
Alle	Alle	1.130	894	47.715	45.594	655	3,4%	3,6%	5,8%
3	Alle	75	69	64.042	63.990	800	3,2%	3,2%	10,4%
	Ledere kap. 3.4.1	6	6	89.962	89.962	0	4,1%	4,1%	0,0%
	Ledere kap. 3.4.2	48	44	63.267	63.243	1.246	3,5%	3,5%	15,8%
	Ledere kap. 3.4.3	21	19	57.793	57.662	39	2,9%	2,9%	2,8%
4	Alle	1.004	787	45.559	43.172	667	2,9%	3,1%	4,9%
	Ledere kap. 4	11	7	47.786	42.332	1.066	8,9%	2,9%	-19%
	Stillinger uten særskilt krav om utdanning	162	98	36.328	33.252	1.045	1,8%	2,5%	3,5%
	Fagarbeiderstillinger/tilsvarende fagarbeiderstillinger	277	203	41.283	37.946	842	2,8%	2,7%	4,7%
	Stillinger med krav om fagbrev og 1-årig fagskoleutdanning	25	19	45.110	40.489	1.559	2,0%	2,5%	2,7%
	Lærer og Stillinger med krav om 3-årig U/H-utdanning	290	250	48.003	46.248	815	3,0%	3,5%	8,6%
	Adjunkt og Stillinger med krav om 4-årig U/H-utdanning	124	105	49.452	47.781	101	3,9%	3,6%	-0,3%
	Adjunkt med tilleggsutdanning og Stillinger med krav om 5-årig	84	78	52.799	51.269	0	2,5%	2,7%	-2,1%
	Lektor og Stillinger med krav om mastergrad	20	17	52.139	50.733	0	1,0%	-0,3%	63,1%
	Lektor med tilleggsutdanning	11	10	52.974	51.408	0	2,2%	3,2%	9,7%
5	Alle	51	38	62.473	62.080	129	5,9%	6,1%	17,0%
	Andre	51	38	62.473	62.080	129	5,9%	6,1%	17,0%

Kap. 3.4.1 er kommunedirektøren og hans ledergruppe. Kap. 3.4.2 er alle avdelings-/virksomhetsledere. Kap 3.4.3 er ledere på nivå under avdelings-/virksomhetsledere.

Lønnsutvikling for fast og timelønnte hoved- og bistillinger.
Tall pr 1.12.21 og 1.12.22. Alle ansatte.

Kjønn	Måned- fortjeneste 2022	Grunnlønn 2022	Endring i måned- fortjeneste 2021-2022	Endring i grunnlønn 2021-2022	Ansatte 2022	Årsverk 2022	Endring i årsverk 2021-2022
Kvinner og menn	47.715	45.594	3,4%	3,6%	1.044	894	5,8%
Kvinner	47.156	45.133	3,5%	3,8%	868	740	5,6%
Menn	50.394	47.803	2,9%	2,4%	176	154	6,7%

Ansatte fordelt på stillingsstørrelse pr. ansatt og kjønn i Gjesdal kommune.
Tall pr 1.12. det enkelte år

Sektor	Heltid/ deltid	Stillinger				Ansatte			
		Antall stillinger	Andel av stillinger i sektoren	Gjennomsnittlig størrelse på stilling		Andel av ansatte i sektoren	Stillingsstørrelse per ansatt	Ansatte	Årsverk
Alle	Alle	1130		79%			86%	1044	894
	Deltid	493	44%	52%		37%	61%	384	234
	Heltid	637	56%	100%		63%	100%	660	661
Administrasjon	Alle	46		91%			91%	46	42
	Deltid	8	17%	51%		17%	51%	8	4
	Heltid	38	83%	100%		83%	100%	38	38
Undervisning	Alle	392		76%			87%	341	298
	Deltid	189	48%	50%		40%	68%	135	92
	Heltid	203	52%	100%		60%	100%	206	206
Barnehager	Alle	193		91%			92%	190	175
	Deltid	53	27%	67%		25%	69%	47	32
	Heltid	140	73%	100%		75%	100%	143	143
Helse/pleie/omsorg	Alle	416		76%			78%	405	315
	Deltid	210	50%	52%		49%	54%	197	107
	Heltid	206	50%	100%		51%	100%	208	208
Samferdsel og teknikk	Alle	54		80%			94%	46	43
	Deltid	19	35%	43%		13%	52%	6	3
	Heltid	35	65%	100%		87%	100%	40	40
Annet	Alle	29		70%			70%	29	20
	Deltid	14	48%	38%		48%	38%	14	5
	Heltid	15	52%	100%		52%	100%	15	15

*Tabellen handler om stillingsstørrelse pr. ansatt. Derfor vil f.eks. en person med to stillinger på hhv. 20 og 50% bli tilordnet gruppe 50-74,9 %. Stillinger i andre kommuner er ikke tatt med i vurdering av en ansatts stillingsstørrelse.

Tallene for heltid og gjennomsnittlig stillingsstørrelse kan avvike fra kommunens tall. Vi utelater lærlinger, fastleger og studenter fra våre tall.

Sykefravær

Sykefraværet for kvinner er på 9,3% og for menn 5%.

Utviklingsmuligheter

Det er mange ulike utviklingstiltak i de forskjellige tjenesteområdene, disse gjelder uavhengig av kjønn. Dette gjelder både på fag og ledelse, og ikke minst at ansatte uten fagutdanning gis mulighet for å ta fagbrev og ulike muligheter for videreutdanning for høgskoleutdannede.

Beskyttelse mot trakassering og diskriminering

Vi vedtok handlingsplan for mangfold i 2010 og har nå tatt inn en mangfoldserklæring i alle våre stillingsannonser. I tillegg skal søkere med nedsatt funksjonsevne eller med annen etnisk bakgrunn innkalles til intervju når de er kvalifisert for stillingen.

Vi er dessuten aktive i å tilby språkpraksis-plasser og andre typer praksisplasser i ulike avdelinger i samarbeid med NAV.

Gjesdal kommune – en lærende organisasjon

I Gjesdal har vi siden 2012 jobbet med Lean-filosofien for å skape en forbedringskultur og for å bygge en lærende organisasjon – se modell. Alle våre ca 1000 ansatte i Gjesdal kommune skal hver dag involveres, ansvarliggjøres og myndiggjøres. Kontinuerlig utviklingsarbeid bidrar til å sette Gjesdal kommune bedre i stand til å møte fremtidens krevende utfordringer.

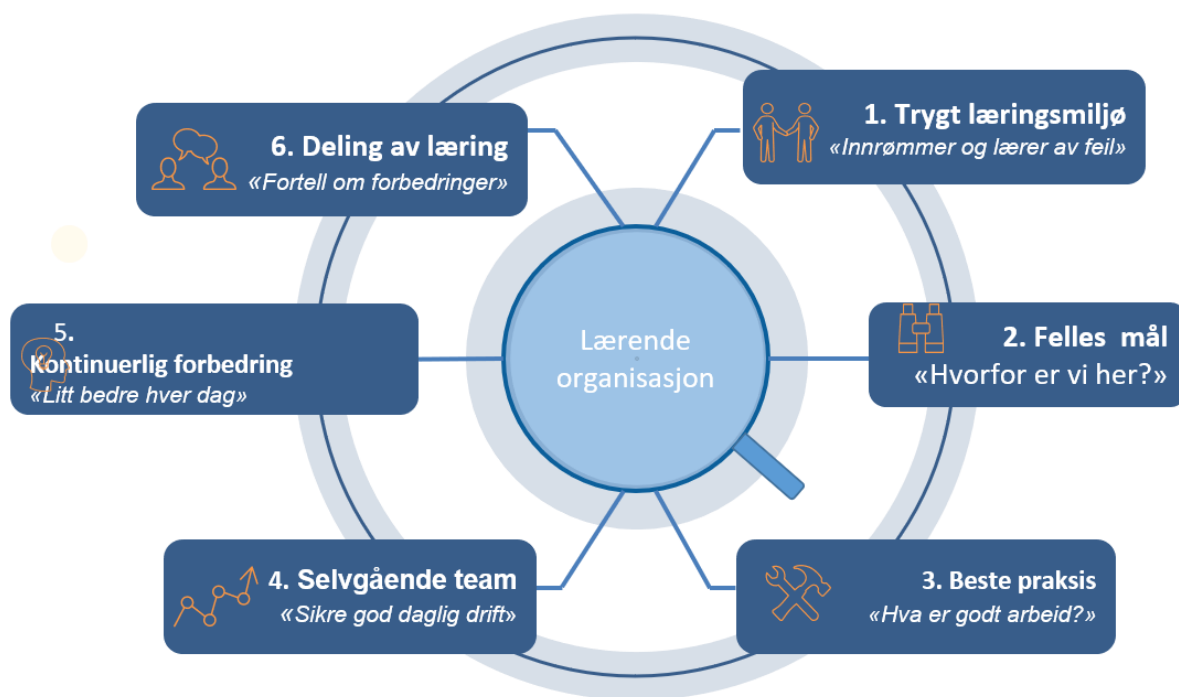
Det er Utviklingsgruppa som har hovedansvar for å følge opp handlingsplanen i denne strategiplanen. Dette ble også tydeliggjort gjennom en gjennomgang og revidering av mandatet til Utviklingsgruppa. Utviklingsgruppa har hatt møter hver 14. dag. Hovedfokus på møtene har vært å følge opp innholdet i strategiplanen. I 2022 hadde vi også en gjennomgang og vurdering av alle arbeidsgruppene som ligger under Utviklingsgruppa.

Målet er en tettere kobling mellom Utviklingsgruppa og arbeidsgruppene.

I 2022 har vi jobbet mest med ledelse og lederutvikling. Gjennom Gjesdallederen utvikler vi en felles lederkultur på tvers av tjenesteområder.

Ca 65 ledere deltok på dette lederutviklingsprogrammet som bestod av en kick off og 6 samlinger à 1,5 dag. De 6 dimensjonene i LOS-speilet (se figur) var rammeverk for innholdet i programmet. I tillegg løftet vi også frem temaene deg som leder, prosessledelse og kommunikasjon.

Eksempel på noe av det andre vi har jobbet med i 2022:

- **Strategiplanen** – Gjesdal kommune, en lærende organisasjon er evaluert og revidert.
- **Ny digitaliseringsstrategi** er under utvikling. Del 2 ferdigstilles i 2023
- **Gjesdalmåten**. Gjeldende standard evalueres og forbedres. Versjon 2.0 ble ferdigstilt i 2022. Men det blir viktig at dette kommuniseres og følges opp i 2023, blant annet gjennom opplæring ut i avdelingene.
- **Operative møter**. Arbeidsbeskrivelse er evaluert og oppdatert
- **Flyt-støtte prosjekt**. Samarbeidsprosjekt med DigiRogaland som skal hjelpe oss å visualisere prosesser og automatisere og forenkle tilgangsstyring. Piloteres frem til juni 2023.
- **Styringsdata/ ledelsesdata**. Ble skrinlagt i påvente av videre arbeid med Framsikt og Visma Pluss
- **Kommunedirektørens halvtime** brukes som et månedlig delings- og læringsforum.
- **Lean Intro-kurs** er gjennomført for alle nytilsatte ble gjennomført vår og høst
- **Lean delesamling ble gjennomført i januar 2022**
- **Forbedrings-speilet**; et viktig verktøy for å følge opp og veilede avdelingene i arbeidet med å utvikle en forbedringskultur.
- **LOS-speil**. Verktøy for egenvurdering/ refleksjon testet ut ifm Gjesdallederen. Verktøyet vil bli videreutviklet i 2023.
- **Telleapparatet** oppsummering 2022:
 - 7370 nye forbedringsforslag
 - 6374 gjennomførte forbedringsforslag

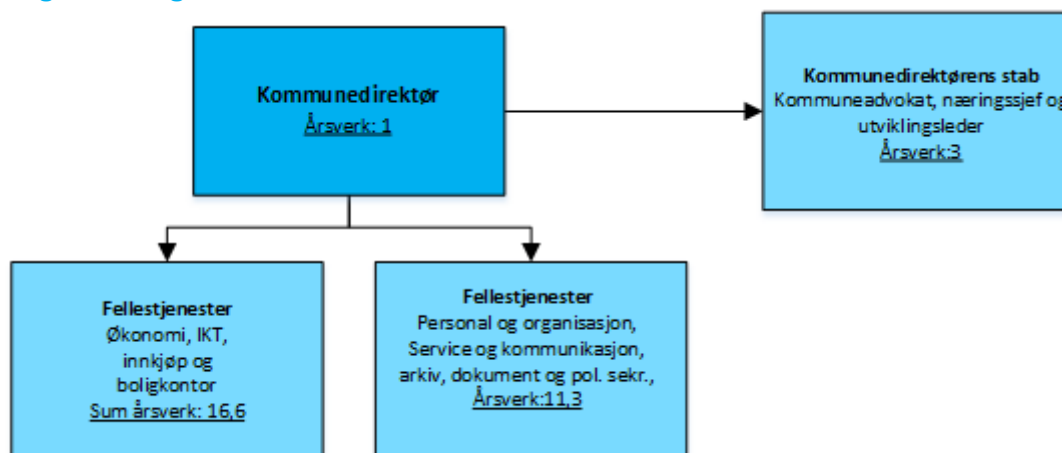

Fellestjenester

Hovedmål

- Service til innbyggerne gjennom å yte et bredt spekter av samordnede støttetjenester med god kvalitet.
- Service til tjenesteområdene gjennom å yte et bredt spekter av effektive og fremtidsrettede støttetjenester av god kvalitet.

Organisering

Viktige vedtak/tiltak 2022

- Prosjekt heltidskultur videreføres med tiltak og gode resultater
- Service til innbyggerne er ivarettatt både digitalt, telefonisk og ved oppmøte på Veveriet
- 10 faktor undersøkelse er gjennomført med gode resultater angående medarbeideres psykososiale arbeidsmiljø
- Felles kommuneadvokatkontor med Klepp, Time og Hå vedtatt
- Helt Med prosjekt vedtatt
- Oppstart av prosjekt «Orden i eget hus» internkontroll etter kommuneloven
- Bedriftsavtale med NAV videreført og tiltak gjennomført i form av morgenmøter og oppfølging i enkeltavdelinger

Resultater 2022

- Utvidede muligheter for samhandling internt gjennom nye digitale løsninger har bidratt til bedre resultater på brukerundersøkelser.
- Et betydelig antall innbyggere har fått hjelp til å skaffe seg bolig, både gjennom startlånordningen til Husbanken og utleie av kommunale og private boliger.
- Antall framleieboliger har økt betydelig i forbindelse med bosetting av flyktninger fra Ukraina.
- Flere som har bodd i kommunal bolig har fått egen bolig via startlån.
- Forbedret arbeid med kommunikasjon og informasjon, eksternt og internt
- Antall forbedringer registrert er over 7000
- Heltidskultur jobbes med i tråd med prosjektplanen, og vi har gode tall.
- Sykefraværet var høyt under korona, vinteren og våren 2022. Vi har kontinuerlig tiltak for større nærvær.

Noter til tabeller

1. Utlån av startlån ble noe redusert i 2022. Fra og med 2018 finansieres hele boligkjøpet gjennom Husbankens ordning for startlån. Målsetting på 25 nye lån pr år ble ikke nådd, og skyldes i hovedsak økende rentenivå som gjør at det blir vanskeligere for innbyggere å god nok økonomi til å få innvilget lån.

2. Andel e-faktura/avtalegiro økte ytterligere, og med høyere fart enn tidligere år. Målsetting for 2022 ble ikke nådd.
3. Det er jobbet målrettet med å få flest mulig leverandører til å sende elektroniske fakturaer til kommune, og fra 2018 har andelen økt fra 73 % til 85 %. Antall leverandører har gått noe opp, og indikerer noe lavere lojalitet til inngåtte rammeavtaler.
4. Fellestjenester fikk et merforbruk i 2022 på 131 000 kr. Dette var knyttet til høyere kostnader til lisenser enn forutsatt.
5. Målsetting i forhold til administrativ ressursbruk ble ikke nådd, og Gjesdal brukte like mye som ref.gruppe til administrasjon i 2022.
6. Antall årsverk er over måltall, boligkontoret ble styrket i forbindelse med økt bosetting av flyktninger.
7. Målsetting ble ikke nådd, sykefraværet var høyere i 2022 enn tidligere år. Det jobbes målrettet for å nå målsettingen i 2023.

Nøkkeltall

Innbyggere og brukere	Note	2019	2020	2021	2022
Antall videreutlån fra Husbanken	1	123	134	145	141
Antall nye videreutlån	1	13	17	24	11
Utlånt pr. 31.12 (tall i hele tusen)	1	85.304	107.718	137.058	172.869
Antall utsendte fakturaer	2	25.318	25.699	28.191	28.409
Andel e-faktura/avtalegiro	2	62,51 %	76,60 %	78,51%	86,27%
Leverandører/fakturaer					
Antall fakturaer	3	17.505	16.455	16.960	18.234
Antall e-faktura inngående	3	13.684	13.432	14.189	15.481
Andel e-faktura inngående	3	78,2 %	82 %	84 %	85 %
Andel kjøp e-handel	3	11,5 %	12,1 %	11,5 %	10,7 %
Antall leverandører	3	1.634	1.455	1.392	1.505
Antall lev. med kjøp < 1000 kr	3	136	117	128	122

Økonomi	Note	2019	2020	2021	2022
Regnskapstall (hele tusen)					
Netto utgifter	4	33.614	22.425	22.634	26.099
Herav overført til neste år/brukt fra tidl.	4	-314	-158	598	-131
Disponible midler på fond	4	888	730	1.328	1.197

Måltall

Område	Note	2020	2021	Mål 2022	2022
Innbyggere og brukere					
Antall videreutlån - startlån	1	17	24	25	24
Andel e-faktura/avtalegiro	2	76,6 %	78,5 %	90 %	86,3 %
Økonomi					
Driftsutg. til adm,styring i % av ref gruppe	5	94 %	92 %	95 %	100 %
Medarbeidere					
Antall årsverk	6	28,1	28,8	29	29,8
Sykefravær	7	2,6%	2,8 %	3 %	4,6 %

Ref.gruppe: Eigersund, Strand, Klepp, Time og Hå.

Årets gladnyhet

Vi ble en Helt Med-kommune. Dette gir oss flere ressurspersoner i 2023.

Oppvekst

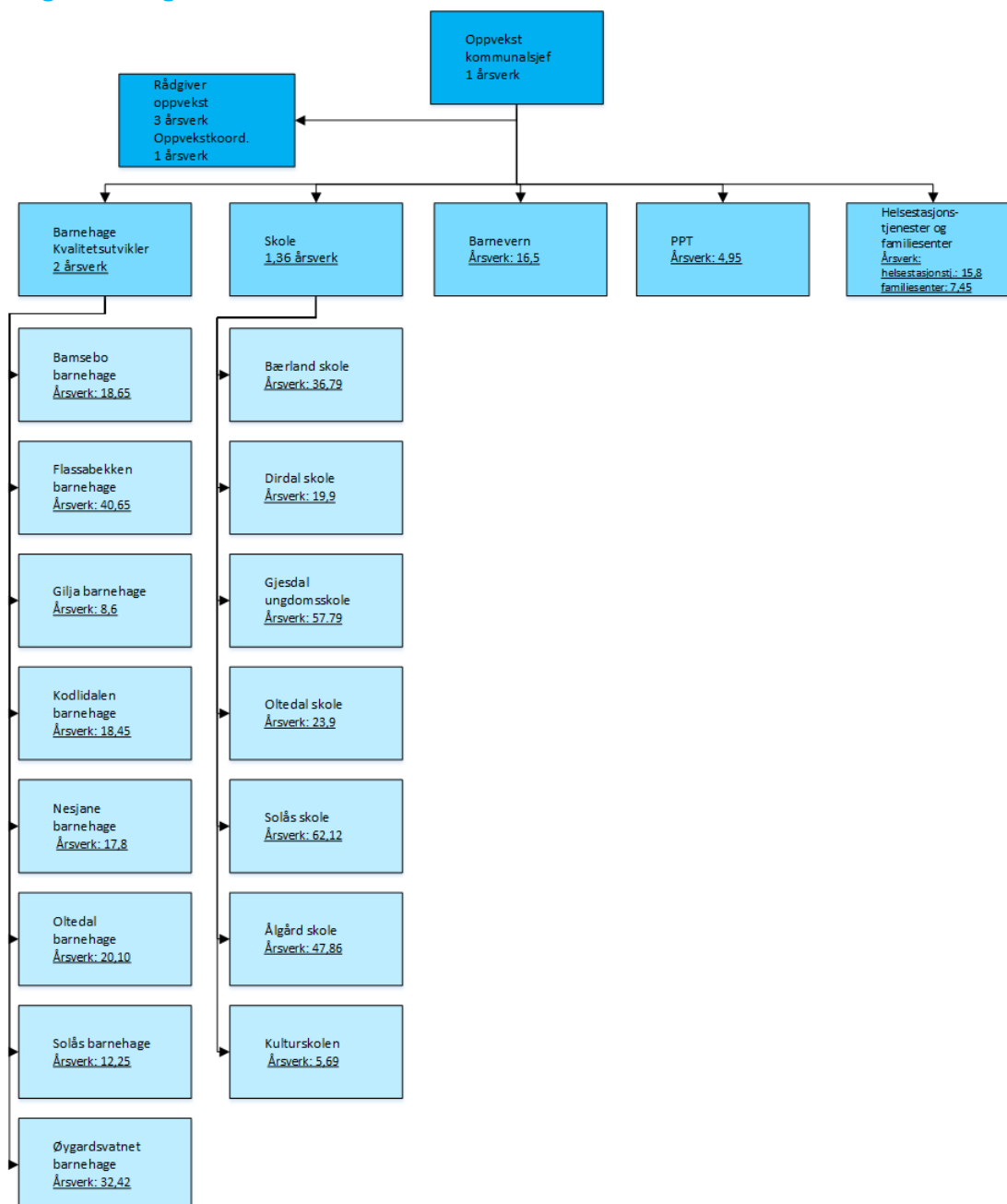
Hovedmål

- Barn og unge trives.
- God læring og utvikling for alle.
- Ruste barn og unge til å mestre livet sitt.

Strategier

- Barn og unge blir spurt, hørt og tatt på alvor.
- Tidlig innsats og helhetlig hjelp til barn og familier.
- Systematisk arbeid for å fremme god fysisk og psykisk helse.
- Kontinuerlig kompetanseutvikling i barnehager, skoler og hjelpetjenester.
- Bedre tverrfaglig innsats (BTI) implementeres i Gjesdal.
- Bruke læringsteknologi for å fremme læring, motivasjon og tilpasset opplæring.
- Styrke arbeidet med å skape et trygt og godt læringsmiljø.
- Vektlegge gode kollektive arbeidsfellesskap der en deler og utvikler beste praksis.

Organisering

Oversiktsbilde i oppvekst

Tjenesteområdet Oppvekst har stort sett ansvaret for alle tjenester som omhandler barn og unge i aldergruppen 0 – 18 år. Fokuset er å gi gode tjenester og å stadig ha fokus på å utvikle disse. Det jobbes systematisk og i tråd med kommuneplanens mål om gode oppvekstforhold for alle barn og unge. I årsmeldingen for 2022 vil vi spesielt trekke fram følgende satsinger og utfordringer:

- Pandemien satte i første kvartal av 2022 et sterkt preg på alle tjenester. Gjennom et godt samspill mellom foreldre, barn/unge, ansatte, ledere og kommunale støttetjenester klarte dyktige ansatte og ledere å håndtere en slik situasjon.
- Fortsatt stort utviklingsfokus og systematisk jobbing for å klassifisere alle barnehager som høykvalitetsbarnehager.
- Gjesdalskolen har et godt bidrag til elevens læring. Det viser de nasjonale resultatene med hensyn til skolebidraget. Her scorer en spesielt høyt på barnetrinnet.
- Gjennom hele 2022 er det gjennomført et systematisk arbeid for å omsette kommuneplanens mål til å gjennomføre mål i de ulike tjenestene.
- De økonomiske rammene har vært stramme. Når normbemanning i barnehager og skoler er oppfylt, er det krevende å få nok ressurser til spesialpedagogisk hjelp i barnehager, spesialundervisning i skoler, ressurser til språklig opplæring for minoritets elever og ressurser til driftsmidler.
- I forbindelse med flyktningstrømmen fra Ukraina, klarte Gjesdal raskt å etablere et barnehage- og skoletilbud for ukrainske barn og elever. Tilbudet ble etablert på Bærland skole og Gjesdal ungdomsskole.
- Språkstasjonen på Ålgård skole mottar flyktninger fra alle land utenom Ukraina. Vi har erfart at flere av de ankomne i 2022 har lite eller ingen skolebakgrunn. Skolen gjør et fantastisk flott arbeid med disse elevene, men språkstasjonen må ha flere ressurser for å oppfylle nasjonale krav og forventninger.
- Bedre tverrfaglig innsats (BTI) har også i 2022 hatt stor oppmerksomhet. Gjesdal har en helhetlig modell som viser hvordan det jobbes på individnivå, tjenestenivå og kommunenivå. Modellen skal bidra til at barn og unge hvor det er knyttet en bekymring til skal få tidlig hjelp. Modellen har fått navnet se - høre – handle. For mer informasjon se [Se – Høre – Handle – Helhetlig samhandlingsmodell for Gjesdal Kommune \(xn--sehrehandle-igb.no\)](#)
- Den digitale stafettloggen ble tatt i bruk i 2022. Stafettloggen er en digital loggbok og samhandlingsverktøy for barn, ungdom og familier. I samarbeid med leverandøren ble det utarbeidet to gode informasjonsfilmer som er brukt i opplæring av ansatte. Filmene blir nå brukt i hele landet.
- Skolene i Gjesdal har to hovedsatsinger; inkludering og elevmedvirkning. Det jobbes systematisk og målrettet mot disse to områdene.
- Satsingen på støttetjenester som å øke antall helsesykepleiere fortsetter og det er også gitt statlige støtte til en stilling som ungdomsoppfølger. Dette er viktig for å kunne hjelpe unge som har behov for støtte i hverdagen.

SKOLE

Delmål:

I Gjesdalskolene jobbes det målrettet for å øke elevenes trivsel og motivasjon for læring. Skolene har utarbeidet flere felles delmål og måleindikatorer som tar utgangspunkt i både mål i kommuneplanen og nasjonale mål for skolesektoren. Eksempler på delmål er:

- Elevene opplever mestring og læringslyst
- Elevene opplever å være en del av et godt og trygt psykososialt miljø
- Alle elever i Gjesdalskolen skal oppleve reell medvirkning
- Elevene får tilpasset opplæring og opplever faglig inkludering
- Gjesdalskolen holder høy kvalitet
- Gjesdalskolen har et godt omdømme
- I Gjesdalskolen opplever foresatte å være en viktig ressurs i samarbeidet

Fire måleindikatorer er framhevet:

- Trivsel: Resultatene på den nasjonale elevundersøkelsen skal vise positiv utvikling i forhold til elevenes trivsel sammenlignet med tidligere år.
- Mobbing: Resultatene på den nasjonale elevundersøkelsen skal være bedre enn landsgjennomsnittet.
- Lesing og regning: Gjesdal skal fortsatt ha minst 4% færre elever enn landsgjennomsnittet på de laveste mestringsnivåene (nivå 1 på 5.trinn, nivå 1+2 på 8.trinn) på nasjonale prøver.

- Fullføring videregående: Andelen elever som fullfører videregående opplæring, med oppnådd studie eller yrkeskompetanse i løpet av fem år, skal være på landsgjennomsnittet eller høyere.

Måleindikatorene over underbygger også de overordnede nasjonale sektormålene for skole:

- Alle har et godt og inkluderende læringsmiljø
- Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utvikle potensialet sitt
- De ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse
- Alle lykkes med opplæringen og utdanningen

Med bakgrunn i overnevnte er det for perioden 2021-2023 valgt ut to felles utviklingsområder for Gjesdalskolen: Elevmedvirkning og inkluderende læringsmiljø. De to utviklingsområdene er basert på et bredt kunnskapsgrunnlag. Områdene defineres som overordnet for Gjesdalskolen. Ved å jobbe langsiktig og målrettet med disse områdene, jobbes det på alle nivå systematisk og forebyggende med forhold som forskning viser påvirker skole – og læringsmiljøet, og som vil ha effekt på målene som er satt for skole både i kommuneplan og nasjonalt.

Viktige vedtak i 2022

- Læringsmiljøprosjektet. Gjesdalskolen vil fra august 2022 – juni 2024 delta i Læringsmiljøprosjektet sammen med flere andre skoler og kommuner rundt i Norge. Det er Utdanningsdirektoratet som er prosjekteiere og det er Læringsmiljøsentret ved Universitetet i Stavanger som har det faglige ansvaret for prosjektet. I Gjesdal er det Dirdal, Ålgård og Bærland skole som har fått mulighet til å være arena for dette spennende kompetansehevingsprosjektet. Hovedmålet for læringsmiljøprosjektet er å sikre trygge og gode skolemiljø uten mistriksel og krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Et viktig delmål i prosjektet er at skoleeier sørger for at prosjektet blir godt kjent, sprer innhold, erfaringer og kompetanse innad i kommunen.
- Fra 1. august 2022 ble det innført gratis SFO (inntil 12 timer) for elever i 1. klasse.
- Det ble politisk vedtatt nye reviderte retningslinjer særskilt norskopplæring for grunnskolen i Gjesdal.

Resultater 2022

- Antall elever som trenger 1-1 oppfølging i forhold til sin adferd er økende.
- Flere elever på ungdomstrinnet har psykiske helseutfordringer.
- Antall elever med vedtak om spesialundervisning har økt.
- Nasjonale prøver og kartleggingsprøver viser resultater over landsgjennomsnittet, og Gjesdal har relativt få elever på de laveste mestringsnivåene.
- Skolebidrag kan forstås som forskjellen mellom faktisk oppnådde resultater og det resultatet vi forventer at elevgruppen skulle fått, gitt tidligere resultater og foreldrebakgrunn. Skolebidrag beregnes ut fra nasjonale gjennomsnitt og skolebidragene sier derfor noe om relativt bidrag til resultater ut fra hva som er forventet for skolen ut fra visse kjennetegn. Skolebidrag forsøker å måle den delen av læringsresultatet som skolen bidrar til. Gjesdal har i 2022 en liten nedgang etter flere år med positive tall, men ligger fremdeles 0,7 poeng over gjennomsnittet i Rogaland.
- For 7. trinn er det i 2022 en positiv utvikling på samtlige læringsmiljøindikatorer i Elevundersøkelsen sammenlignet med 2021. Indikatoren motivasjon er lavest, men høyere enn fjoråret. Det jobbes med flere tiltak for å få opp motivasjonen hos elever. Tre av flere tiltak er elevmedvirkning, variert undervisning og inkludering.
- Antallet elever som melder om mobbing i Gjesdalskolen er for høyt. Vi ser likevel en positiv nedgang på barnetrinnet dette året. På ungdomstrinnet får vi på grunn av teknisk feil ikke frem mobbetall på 9. og 10. trinn. Det er i tillegg strengere personvernregler knyttet til resultatene i Elevundersøkelsen (og særlig knyttet til mobbing). Det betyr at mange skoler og kommuner ikke får resultater på en eller flere indikatorer. Vi registrerer at andelen elever som melder om digital mobbing har økt.
- 18 lærere søkte om å få delta i det statlige videreutdanningsprogrammet "Kompetanse for kvalitet". Seks av disse fikk innvilget studium av Utdanningsdirektoratet. En rektor gjennomførte rektorutdanningen.
- I Gjesdalskolene har vi hatt seks lærlinger i barne- og ungdomsarbeiderfaget.

Noter til nøkkeltall

1. Elevtallsprognosen de neste fem skoleårene er gjengitt i tabellen under. Det er særlig Gjesdal ungdomsskole som vil merke store elevkull og store klasser fremover. Inneværende skoleår har skolen 419 elever, og vil ha 482 elever i 2023-24 og 509 elever skoleåret 2024-25.
- 2.

2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28
1867	1924	1900	1899	1857	1786

SFO: Sammenlignet med året før, har vi en økning i antall elever som benytter seg av skolefritidsordningen. Dette kan årsaksforklares i regjeringens innføring av gratis kjernetid for elever på 1. trinn. Regjeringen innførte og andre moderasjonsordninger som redusert foreldrebetaling og gratis SFO for elever med særskilte behov på 5.-7. trinn.

3. Minstenorm for lærertetthet (lærernorm) ble innført i 2018. Normen styrer hvor høy lærertettheten skal være på hovedtrinnene: 15 elever per lærer på 1.-4. trinn og 20 elever per lærer på 5.-7. trinn og 8.-10. trinn. Alle skolene er innenfor lærernorm. Lærertettheten i Gjesdalskolen er litt høyere på barnetrinnet i 2022 enn fjoråret, mens lærertettheten er lavere på ungdomstrinnet sammenlignet med fjoråret.
4. Vi har mål om at antallet vedtak om spesialundervisning skal reduseres i årene fremover. Dette hadde frigjort ressurser som kunne vært omdisponert og kommet flere elever til gode. Vi så svak nedgang i 2020, men har hatt en økning til 2022. Av elevene som mottar spesialundervisning er det flest gutter. De fleste elevene som har spesialundervisning på barnetrinnet, har og dette behovet på ungdomstrinnet. Denne trenden ønsker vi å snu.
5. Vi har en betydelig økning fremmedspråklige elever. Største økning er flyktninger fra Ukraina, men også fra andre land. Det er i dag i tillegg til språkstasjonen som er opprettet på GUS og Ålgård skole, opprettet en språkklasser på Bærland skole. Det er ressurskrevende å gi en del av elevene i språkklassene den oppfølgingen de trenger, både faglig og sosialt. Flere sliter med traumer og atferdsregulering. Samtidig har vi en økning av minoritetsspråklige elever som etter to år i språkstasjonen har rett til særskilt norskopplæring i ordinær undervisning. Det er en utfordring å klare å gi denne gruppen elever de ressursene de har rett på etter vedtak.
6. Kulturskolen har hatt en jevn økning i elevmassen de siste årene. Implementering av kulturskole 3.0 og oppstart av nye tilbud vil naturlig medføre en enda større økning.
Det er gledelig at Kulturskolen i desember 2022 har hele 79 elever på venteliste, spesielt mange på billedkunst, fiolin og solosang, men også en del til teaterfag og piano. Det er imidlertid en utfordring å tilby flere barn og unge tilbud i kulturskolen i henhold til den vedtatte rammen. Tallene viser at Gjesdal ligger under den nasjonale målsettingen for deltakelse som er 30% av grunnskoleelevene i en kommune.

Innbyggere og brukere	Note	2019	2020	2021	2022
Målgruppe for tjenestene					
Antall grunnskoleelever i Gjesdal kommune	1	1.779	1.803	1.843	1.867
Dekningsgrad SFO	2	42,9 %	41,7 %	44,4%	49,7%
Lærertetthet i Gjesdal ordinær undervisning 1. – 4.kl pr oktober	3	15,5	14,7	14,2	13,3
Referansekommuner (parentes)			(14,1)	(13,6)	(13,7)
Lærertetthet i Gjesdal ordinær undervisning 5. – 7.kl pr oktober	3	18,1	18,5	17,5	16,5
Referansekommuner (parentes)			(16,9)	(17,2)	(17,2)
Lærertetthet i Gjesdal 8. – 10.kl pr. oktober	3	17,3	17,4	(17,4)	18,3
Referansekommuner (parentes)		(17,8)	(17,9)	(18,4)	(18,5)
Antall elever som får spesialundervisning etter enkeltvedtak pr oktober	4	121	117	129	132
Antall elever som får særskilt norskopplæring etter enkeltvedtak (minoritetsspråklige elever)	5	45	34	37	107
Kulturskolen (Elevtall)	6	280	286	303	310
Dekningsgrad kulturskolen i % av grunnskoleelever	6	15,7 %	15,9%	16,4%	16,6%

Noter til økonomi

7. Ressursinnsatsen per elev viser at Gjesdal over flere år driver «billig skole», noe som innebærer at de økonomiske rammene er utfordrende å styre etter da vi har flere elever i skolene som krever tett oppfølging. Det er positivt at brutto driftsutgifter for 2022 viser at avstanden til kommunene i referansegruppa er noe mindre enn fjoråret. Kostnader til driftsmateriell viser derimot en nedgang. En av forklaringene er at skolene gjorde større innkjøp av lærebøker i 2021.

Økonomi	Note	2019	2020	2021	2022
Brutto driftsutgifter til grunnskoleundervisning per elev	7	93.651	89.844	97.956	105.456
I referansegruppe		100.351	96.988	104.458	110.460
Driftsutgifter til undervisningsmateriell pr. elev, i % av ref.gr.	7	57,2 %	47,7 %	92 %	70 %
Regnskapstall for hele oppvekst (hele tusen)					
Netto utgifter (inkl fondsavsetning)		164.157	208.189	225.700	247.085
Overført til neste år					
Merforbruk/underskudd i forhold til budsjetttramme		-2.196	682	5.260	-4.115
Disponible midler på fond		4.141	4.824	10.084	5.969

Noter til måltall

- Resultater på nasjonale prøver 5. og 8. trinn i lesing og regning viser gode tall sammenlignet med nasjonalt snitt og kommuner som er i referansegruppen. Dersom vi sammenligner årets elever med fjorårets, ser vi en liten økning i elever som strever i lesing og regning på 5. trinn, og en økning elever som strever i regning på 8. trinn. Vi har flest gutter på laveste nivå i lesing.
- Grunnskulepoeng er gjennomsnittet av alle karakterer i standpunkt og eksamen multiplisert med ti. Grunnskulepoengene danner grunnlag for opptak til videregående skole. Sammenlignet med året før, har grunnskulepoengene gått fra 44,3 i 2022 til 42,4. Grunnskulepoengene for 2022, er som for skoleårene 2020 og 2021, bare basert på standpunktkarakterer da eksamen ble avlyst.
- Gjennomføring i videregående skole. Statistisk sentralbyrå endret i 2020 måleperiode for gjennomføring fra fem år for alle utdanningsprogram, til fem år for studieforberedende og seks år for yrkesfag. Gjennomføringen for alle elever blir undersøkt to år etter normert tid for opplæringen. Gjennomføringsgraden for kullet som gikk ut av grunnskolen i 2015 måler likt som 2014-kullet.
- Psykososialt skolemiljø: Tall hentet fra Elevundersøkelsen høsten-22 viser at det er mindre mobbing på 7. trinnet enn årene før. Vi har likevel totalt sett for mange elever i Gjesdalskolen som mener de ikke har et trygt og godt skolemiljø. Det jobbes målrettet med inkludering og aktiv elevmedvirkning på alle skolene våre, og det er et mål at dette vil vise ytterligere positivt igjen på sikt. Trivsel: De aller fleste elevene trives på skolen og opplever tilhørighet og vennskap, og støtte fra lærer.
- Sykefraværet er for høyt, og skyldes i all hovedsak den krevende pandemisituasjonen på våren, og en høst med mye influensa.

Måltall

	Note	2020	2021	2022	Mål 2023
Gj.sn % elever i 5.kl som ligger på laveste nivå på de nasjonale prøver i lesing (Nasjonalt i parentes)	8	16,8 % (23,1%)	20,5% (22,7%)	21% (25%)	18%
Gj.sn % elever i 5.kl som ligger på laveste nivå på de nasjonale prøvene i regning (Nasjonalt i parentes)	8	14,1% (23,7%)	18,4% (23,1%)	19% (25%)	18%
Gj.sn % elever i 8.kl som ligger på de to laveste nivå på de nasjonale prøvene i regning (Nasjonalt i parentes)	8	15,1% (31,2%)	19,6 % (31,0%)	22% (29%)	20%
Gj.sn % elever i 8.kl som ligger på de to laveste nivå på de nasjonale prøver i lesing (Nasjonalt i parentes)	8	21,6% (27,2%)	23,7% (22,7%)	23% (29%)	20%
Grunnskulepoeng 10. kl	9	42,5	44,3	42,4	43
Gjennomføring vgs - 5 /6 år etter grunnskolen - elever som gikk ut av grunnskolen i 2015	10	72,9%	80,8%	80,9%	82%
Psykososialt skolemiljø 7. trinn (mobbing) Nasjonalt i parentes	11	9,4 % (7,5%)	10,8% (7,9%)	5,1% (9,8%)	5%
Psykososialt skolemiljø 10. trinn (mobbing) Nasjonalt i parentes	11	7,2 % (5,5%)	5,1% (5,6%)		5%

Elevundersøkelsen, trivsel 7. trinn Nasjonalt i parentes	12	4,3 % (4,2%)	4,0% (4,2%)	4,2% (4,1%)	4,3%
Elevundersøkelsen, trivsel 10. trinn Nasjonalt i parentes	12	3,9 % (4,1%)	3,9% (4,1%)		4,0%
Elevundersøkelsen, motivasjon 7. trinn Nasjonalt i parentes		3,7%	3,4%	3,7% (3,5%)	3,8%
Elevundersøkelsen, motivasjon 10. trinn Nasjonalt i parentes		3,2%	3,1%		3,4%
Sykefravær	13	6,7 %*	7,2%	7,2%	5,5%

*gjennomsnittlig for hele oppvekst

BARNEHAGE

Delmål:

- Alle barn går i høykvalitetsbarnehager og kjennetegnes av kvalitet i alle hverdagssituasjoner.
- Kvaliteten på det allmenpedagogiske arbeidet er så god at flest mulig barn får den støtten de trenger i det ordinære tilbudet
- Barn som har behov for spesialpedagogisk hjelp, får tidlig og riktig hjelp.
- Foresatte involveres tidlig i saker som omhandler barnet. Foresatte blir møtt av ansatte som inviterer til samarbeid, involverer og støtter.
- Tilpasse behovet for barnehageplasser slik at flest mulig får et barnehagetilbud når de har behov for det, innenfor forsvarlige økonomiske rammer.

Viktige vedtak 2022

- Ifølge folketallsprognosen skulle antallet barnehageplasser kunne reduseres med ca. 3 avdelinger fra høsten 2021. Etter opptak i 2021 var den reelle nedgangen på 1,3 avdelinger. Etter opptak i 2022 er behovet for barnehageplasser uendret til tross for stor nedgang i fødselstall. Det skyldes en svært høy tilflytning av barn i alderen 0-5 år våren 2022. Det er 48 flere barn i denne aldersgruppa enn ved årsskiftet 2021/2022. I tillegg er det en økning i andelen barn det ønskes plass for, spesielt for småbarn.
- Kvalitetsarbeidet med fokus på å sikre at alle barn i Gjesdal går i høykvalitetsbarnehager, videreføres. To dedikerte fagpersoner fra Universitetet i Stavanger følger arbeidet.
- Gjesdal kommune fortsetter samarbeidet med de andre Jærkommunene og Dronning Mauds Minnes Høyskole i Trondheim, om samarbeid om utviklingsarbeidet «Utviklingsstøttene praksiser på småbarnsavdelingene i barnehagene». Prosjektet er tatt inn i Udirs program «Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis».
- Jærkommunene har fått tildelt statlige innovasjonsmidler til å utvikle ny og innovativ organisering av deler av sin rolle som barnehagemyndighet. Mens kommunen tidligere selv definerte hvordan den pålagte oppgaven som tilsynsmyndighet skulle gjennomføres, vedtok Stortinget endring av lovkrav til organisering, med virkning fra 01.01.2021. Målet er høyere kompetanse, bedre ressursutnyttelse og bedre kvalitet i utførelsen av denne viktige oppgaven. Oppgavefellesskapet «Jæren Tilsynsteam» vil bli etablert i 2023.
- Barnehagenes vedtekter ble revidert i 2022. Fokus i behandlingen var å opprettholde et kvalitativt forsvarlig barnehagetilbud, spesielt med fokus på ferieavvikling om sommeren.

Resultater 2022

- Driften har også i 2022 vært preget av rekrutteringsvansker og mangel på vikarer. Det skal ikke bare være tilstrekkelig antall ansatte til stede, men det må være stabile, trygge ansatte som har en relasjon til barna. Det har ikke vært mulig å rekruttere tilstrekkelig antall vikarer, slik at avdelingene har vært underbemannet i ulik grad. Uforutsigbar bemanningssituasjon rammer hardest de barna som trenger stor grad av trygghet og hjelp til å regulere seg i hverdagen. Slitasjen hos personalet har også vært stor. Det må tas høyde for at vi vil se uheldige effekter av driftssituasjonen både hos personalet og dermed også hos enkeltbarn og barnegrupper, en tid fremover.
- Det opprettes 12 nye småbarnsplasser fra 15.12.2022 og frem til sommeren 2023 for barn som ønsker oppstart i januar – februar. Det tilsvarer antallet de to foregående årene.

- Mangel på barnehagelærere er fortsatt en stor utfordring. Ved utgangen av 2022 oppfyller kun 27,3 % av barnehagene pedagognormen uten dispensasjon fra utdanningskravet.
- Det er inngått avtale om stipend for fire ansatte som tar barnehagelærerutdanning.
- Tre styreere sluttførte den nasjonale styrerutdanningen
- To styreere har startet på master i ledelse
- En ansatt tar videreutdanning tilrettelagt av Utdanningsdirektoratet.
- Fem ansatte tar videreutdanning i spesialpedagogikk og har fått ansettelse som trainee der de arbeider med spesialpedagogiske oppgaver under veiledning, mens de samtidig studerer.
- Det er gjennomført kartlegging av kvaliteten på alle avdelinger både gjennom det forskningsbaserte verktøyet Class og gjennom egenvurdering. På bakgrunn av kartleggingen arbeides det videre med kvalitetsutvikling hos hver enkelt ansatt, for hver avdeling, for hver barnehage og for barnehageområdet som helhet.
- Det har over år vært merforbruk i tjenesten til barn med behov for ekstra oppfølging og spesialpedagogikk. Dette skyldes en økning i antall barn med behov for ressurser, både som spesialpedagogisk tilbud og ved tilrettelegging på grunn av helsemessige årsaker. Vi startet derfor i 2022 revitalisering av Gjesdalmodellen, som innebærer helhetlig satsing på tidlig innsats og oppfølging av barn med behov for spesialpedagogisk hjelp. Målet er på sikt å redusere behovet for spesialpedagogisk hjelp.
- Barnehagene har 6 lærlinger fordelt på 3 barnehager. Lærlinger blir sett på som en god ressurs og er en viktig del av rekrutteringsarbeidet til barnehagene.
- Som ledd i rekruttering av flere menn til barnehagene, ble det også i 2022 gjennomført satsing med gutter fra ungdomsskolen som lønnet lekeressurs i tre barnehager.
- Svømmeklubben har gitt tilbud om svømmekurs for alle 5-åringer i kommunen. Tiltaket støttes av midler tildelt av Statsforvalteren og svømmeklubben tar ansvar for organisering og gjennomføring.

Noter til tabeller

1. Antall barn i barnehage er oppgitt for både kommunale og private barnehager. Antallet barn i barnehage er på nivå med 2021.
2. Andelen små barn i barnehage har store variasjoner. En småbarnsplass tilsvarer to store plasser, og påvirker derfor behov for plasser. Økning i andel småbarn i barnehage gir derfor store utslag med tanke på kapasitet.
3. Brukerundersøkelsen gir barnehagene nyttig informasjon om forbedrings- og bevaringsområder. For å gi rom for å nyttiggjøre seg informasjonen, har vi valgt å gjennomføre brukerundersøkelse annethvert år. Det ble derfor ikke gjennomført undersøkelse i 2022.
4. Merforbruket skyldes i hovedsak behov innen spesialpedagogisk hjelp, samt kostnader knyttet til barn bosatt i Gjesdal kommune som går i barnehage i nabokommunene.
5. Andelen barn med enkeltvedtak om spesialpedagogisk hjelp har økt. Antall timer per vedtak er fortsatt høyt.
- 5b. To barn har enkeltvedtak om tilrettelegging pga varig funksjonsnedsettelse. Vedtakene er ca 30 timer per barn.
6. Antallet barn med redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid er stabilt.
7. Andelen minoritetsspråklige barn i barnehage er svært høyt og stigende i Gjesdal kommune.
8. Til tross for ulike tiltak har vi ikke klart å rekruttere tilstrekkelig antall barnehagelærere, selv om antallet dispensasjoner er noe lavere i forhold til samlet antall stillinger. 8 av 11 barnehager driver med dispensasjon fra utdanningskravet til pedagogisk leder.
9. Andelen barnehagelærere er lavere i 2022. Regjeringens målsetting er 50 % barnehagelærere.
10. Andelen ansatte med fagbrev holder seg stabilt. Gjesdal ligger likevel godt over landsgjennomsnittet som er på 22,7 % og i Rogaland på 25,8 %. Vi må ha fokus på å opprettholde den høye andelen. Det er vanskelig å rekruttere fagarbeidere, samt lærlinger i barne- og ungdomsarbeiderfaget.
11. Andelen mannlige ansatte er synkende og under landsgjennomsnittet som er på 10,2% og Rogaland som har 7,5 %.
12. Sykefraværet er langt fra måltallet. Spennet i fravær er fra laveste barnehage med 5,8 % til høyeste fravær som er 15,4 % per 3.kvartal. Driften utfordres i høy grad av fravær på grunn av stor mangel på vikarer.

Nøkeltall

Innbyggere og brukere	Note	2019	2020	2021	2022
Målgruppe for tjenestene					
Antall barn med barnehageplass	1	802	824	781	792
Andel barn 1-2 år i barnehage	2	79,1 %	83,3 %	84,8 %	87,7 %
Andel barn 1-5 år med barnehageplass		89,1 %	92,8 %	93,4 %	94 %
I ref. gruppa		89,1 %	89,8 %		
Brukertilfredshet, samlet for alle barnehagene	3	4,5	-	4,6	-

Økonomi	Note	2019	2020	2021	2022
Produktivitet:					
Brutto driftsutgifter pr. barn pr oppholdstime		60,2	55,4	60,4	64,8
I ref. gruppa		62,7	59,3	66,5	68,5
Regnskapstall - hele tjenesteområdet (hele tusen)					
Brutto driftsutgifter		124.173	127.625	128.407	136.152
Mer-/mindreforbruk i forhold til budsjettramme	4	-1.851	1.232	1.905	2.429
Disponible midler på fond		2.748	3.981	5.931	3.461

Måltall

Område	Note	2020	2021	Mål 2022	2022
Innbyggere og brukere					
Antall barn med deltids plass		48	43		31
Andel barn med enkeltvedtak	5	3,3%	3,1%		3,9 %
Antall barn med vedtak om tilrettelegging	5b	4	4		2
Andel barn med redusert betaling	6	11,2 %	10,4 %		10,4 %
Andel barn med gratis kjernetid		8,5 %	7,7 %		7,6 %
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til antall innvandrerbarn	7	82,1 %	89,9 %		92,8 %
Medarbeidere					
Antall barnehager med dispensasjon fra utdanningskravet for barnehagelærer	8	11	8		8
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	9	38,2 %	41,1 %		39,8 %
Andel ansatte med fagbrev i barne- og ungdomsfaget	10	38,2 %	32,9 %		32,2 %
Andel ansatte menn til basisvirksomhet	11	6,2 %	5,4 %		5,2 %
Sykefravær	12	6,7 %*	9,3 %		9,6 %

*gjennomsnittlig for hele oppvekst

BARNEVERN

Resultater 2022

Barneverntjenesten har også i 2022 hatt en stabil drift og god kvalitet i tjenestetilbudet til barn, ungdom og foreldre.

Barnevernreformen trådte i kraft fra 01.01.22, og vi arbeider kontinuerlig internt og sammen med øvrige enheter i kommunen for å nå målene i reformen:

- Kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging.
- Hjelpen skal bli bedre tilpasset barn og familiers behov.
- Rettsikkerheten til barn og familier skal bli godt ivaretatt.
- Ressursbruken og oppgaveløsningen i barnevernet skal bli mer effektiv.

Barneverntjenesten hadde høsten 2022 tilsyn fra Statsforvalteren i Rogaland på temaet fosterhjemsarbeid som en del av landsomfattende tilsyn på barnevernsfeltet. Det ble undersøkt om oppfølging av barn i fosterhjem ble utført i samsvar med aktuelle lovkrav slik at barna får trygge og gode tjenester. Det ble ikke avdekket lovbrudd under tilsynet, og tilsynet ble avsluttet.

Noter til tabeller:

1. Antall barn med hjelpetiltak pr 31.12. varierer noe fra år til år, og det er mål om at flest mulig skal få sine tiltak på lavere nivå enn barneverntjenesten, for eksempel på helsestasjon eller Familiesenter.
2. Aldersgrense for ettervern økte fra 23 til 25 år fra 2021.

3. Barneverntjenesten har målsetning om å ha mindre enn 5 prosent avvik på lovpålagte tidsfrister i saksbehandlingen. Avvik handler i hovedsak om manglende kapasitet internt i tjenesten eller hos spesialister vi trenger bistand fra.

Nøkkeltall

Område	Note	2019	2020	2021	2022
Innbyggere og brukere					
Antall barn med hjelpetiltak	1	74	88	73	70
Antall barn plassert utenfor hjemmet som hjelpetiltak		9	11	9	13
Antall barn under omsorg		15	15	12	12
Antall i ettervern 18-23/25 år	2	19	22	26	22
Fristbrudd bekymringsmeldinger i %	3	0	1,1	0,4	0,5
Fristbrudd undersøkelser i %	3	2,5	0	0	4,3

PPT (pedagogisk psykologisk tjeneste)

Resultater 2022

2022 startet med flere barn på venteliste enn året før både i barnehage og skolesektoren. I barnehagesektoren har det vært henvist betydelig flere antall saker knyttet til språk og kommunikasjons vansker. I skolesektoren har det vært flest henviste saker knyttet til sosio/emosjonelle vansker.

PPT har hatt fokus på flyten i de sakkyndige vurderingene på skole og sikret at disse ble ferdig innen fristen som er 15.04. Ny arbeidsflyt på sakkyndige vurderinger ble ferdigstilt våren 2022. Tjenesten har også vektlagt effektivitet og kvalitet i den daglige driften både i barnehage og skolesektoren.

PPT har deltatt i ulike prosjektarbeid i kommunen. "Inkluderende barnehage og skole" ble sluttført i 2022. Pågående prosjekt videre er; "Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis", God start og "Læringsmiljø prosjektet".

For å sikre kompetansen til medarbeidere, har en hevet testkompetansen knyttet til non verbal evnetest på samtlige medarbeidere, deltatt på fagdager med tema; "Trygg før 3", "Barnehageutvikling", "Ufrivillig skolefravær", Tourette syndrom og Regelverksamling med Statsforvalteren,

Noter til tabeller:

1. Antall henviste saker i barnehage har nærmest blitt halvert i 2022 sammenlignet med året før. Det kan skyldes kvalitetsbarnehage og tidlig innsats som gjør at barn lettere fanges opp og jobbes med internt i de ulike barnehagene.
2. Antall henviste saker i skole har gått noe ned.
3. Antall sakkyndige vurderinger i barnehage er forholdsvis stabile.
4. Antall sakkyndige vurderinger i skole er forholdsvis stabile.
5. Antall barn i systemet er gått noe opp sammenlignet med året før til tross for at saker avsluttes der det ikke har vært bevegelse de siste 6 månedene.
6. Systemsaker er forholdsvis stabile.

Nøkkeltall

Område	Note	2019	2020	2021	2022
Innbyggere og brukere					
Antall henviste saker i barnehage	1	32	27	40	23
Antall henviste saker i skole	2	52	31	58	49
Antall barn med sakkyndig vurdering barnehage	3	27	35	29	30
Antall barn med sakkyndig vurdering skole	4	133	128	148	147
Antall barn i systemet	5	338	303	293	300
Systemsaker	6	31	25	21	22

Helsestasjonstjenester og Familiesenteret

Delmål:

Fremme psykisk og fysisk helse, fremme gode sosiale og miljømessige forhold, forebygge sykdom og skader, utjevne sosiale helseforskjeller og forebygge, avdekke og avverge vold, overgrep og omsorgssvikt.

Viktige vedtak 2022:

- Samarbeidsavtale med RBU og Sandnes kommune ang Sammen på vei (Nurse-Family Partnership), et frivillig oppfølgingsprogram for kvinner med sammensatte utfordringer som skal bli mor for første gang.
- Mottak av 165 flyktninger

Resultater 2022

2022 har vært et år med stor pågang både i helsestasjonstjenester og Familiesenteret selv om fødselstallene har noe nedgang. Vi opplever at familier både søker og ønsker hjelp av våre tjenester. Vi har i alle tjenester hatt fokus på å øke kompetansen hos ansatte. I dette arbeidet har kommunepsykologen hatt jevnlig veiledning av ansatte, både helsesykepleiere, jordmødre og ansatte på Familiesenteret. Vi har gjennom systematisk veiledning med kommunepsykolog økt kompetansen til ansatte og gjort dem enda tryggere i sakene de står i. Vi har startet et tverrkommunalt samarbeid med Sandnes kommune og Regionsenter for barn og unges psykiske helse angående tidlig oppdaging og tiltak inn mot vordende foreldre med risikofaktorer. Vi har hatt fokus på sosiale medier (snap, facebook, instagram, helseinformasjons-app) og digitale tjenester, for å øke kommunikasjonsflatene med brukerne. Vi har innført Digi helsestasjon, som er digitale tjenester via Helsenorge. Per i dag gjelder det i svangerskapsomsorgen og helsestasjon 0-5 år. Resterende tjenester får tilgang etter hvert. Brukerne kan kommunisere med tjenestene sikkert via Helsenorge når de måtte ønske dette. Stille spørsmål, bestille/avbestille timer og lignende.

Jordmortjenesten

Kompetanseheving og økt fokus på oppdaging og tiltak angående foreldre med depresjon i svangerskapet i et samarbeid med kommunepsykologen. Arbeidet har medført en økning i saker med oppfølging av psykisk helse/uhelse hos mor eller far i svangerskapsomsorgen. Jordmødrene har arrangert kurs "God start" (kurs for førstegangs foreldre). Oppstart av "Sammen på vei". Et frivillig oppfølgingsprogram for kvinner med sammensatte utfordringer som skal bli mor for første gang. Jordmødre henviser senest uke 26.

Helsestasjon 0-5 år

Ekstra fokus på arbeidet rundt oppdaging, oppfølging og videre tilbud angående depresjon/psykisk helse hos mor/far i forbindelse med svangerskap og fødsel. Dette har vært et samarbeid med kommunepsykologen og jordmortjenesten.

Vi har økt fokus på gruppevirksomhet. Vi opplevde i korona nedstengingen et savn hos brukerne etter gruppevirksomhet. I 2022 har vi igjen grupper for alle foreldre med barn i alder 4 uker og 4 måneder. Et samarbeid mellom helsesykepleier, jordmor og fysioterapeut. I tillegg har helsesykepleieren COS-P kurs. Veiledningskurs for foreldre om samspill, som går både på dagtid og på kveldstid. Vi ser at både mor og far stiller på kurs. Foreldre etterspør gruppevirksomhet og gir gode tilbakemeldinger på denne måten å treffes.

NBO - New born observation- samspill 0-3 måneder har alle helsesykepleiere og jordmødre blitt sertifisert i, i løpet av 2022. En kompetanse som vi ser er til stor nytte i tidlig oppdaging av samspillsvansker. Tilstedeværelse av fysioterapeut fast på helsestasjonen for konsultasjoner av barn 0-5 år er gjeninnført i 2022.

Skolehelsetjenesten (1-10 klasse)

Skolehelsetjenesten merker økte ressurser. Mer tilstedeværelse på skolene medfører økt bruk av tjenesten. Dette gjelder skolen, barna og foreldrene. Økt tilstedeværelse medfører økt tilgjengelighet og mer muligheter til å jobbe tverrfaglig. Vi ser at helsesykepleierne blir brukt mer inn i fraværsmøter i skolen og mer inn det tverrfaglige samarbeidet rundt elevene. I tillegg ser vi at helsesykepleierne nå har mer kapasitet til å bli med på foreldremøter og har undervisning om temaer som hver enkelt skole ønsker.

Helsestasjonstjenester til flyktninger (0-100år)

Bosetting av et stort antall flyktninger har medført mye arbeid i 2022 for Helsestasjonstjenester til flyktningene. Da det i perioder er vanskelig å få fastlege, blir helsestasjonen den eneste helsetjenesten de har. Ansatte har fått økte stillinger og endrede arbeidsoppgaver og vi har leid inn ekstra personell. Arbeidsoppgaver som grupper og undervisning har vi i perioder måtte legge til side. Det vil si at helseundervisning i introprogrammet, grupper for både barn og foreldre og "åpen dør" funksjonen har i perioder vært satt på vent i 2022. På grunn av det store antall bosettinger har også tuberkulosearbeidet vært krevende, til tross for at krav fra helsemyndighetene har blitt noe endret. Bruk av fastleger i andre kommuner (medfører mer logistikk ang gjennomføring) og i periode stopp i inntak av pasienter i tannklinikken har også medført merarbeid for ansatte. Tjenesten har på tross av stor arbeidsmengde klart å kartlegge og følge opp alle bosatte flyktninger i 2022.

HFU - Helsestasjon for ungdom (13-20 år) sine lokaler i Veveriet fungerer godt. Lege, jordmor og helsesykepleier er tilgjengelig 1 dag i uken. Selvtesting av klamydia ved behov, når som helst, er godt brukt. HFU har jobbet med å øke tilgjengeligheten. De har vært inne i alle klasser på ungdomsskolen og har i perioder vært tilgjengelige på GUS i tillegg til lokalene i Veveriet.

Vi opplever størst ønske om behov for oppfølging angående seksuell helse, noe økende også angående psykisk helse.

Myldredager for alle 10. klassene ble gjennomført i februar, hvor politiet snakket om det kompliserte sosiale livet online (Koffor e det ikkje bare 🍌?), mestringsenheten om ulike rusmidler, fristelser, risiko og konsekvenser (Koffor e det så farligt?), helsesykepleierne om grenser, hensyn til andre og ansvar for seksualitet og helse (koffor e det så nøye?)

Familiesenteret

Økt fokus på barns prosessrettigheter og medvirkning inn i familieveiledningen. Økt fokus på barn som pårørende hvor det er fulle grupper og ventelister. Planlagt oppstart av grupper også for ungdom i 2023.

Vi ser at minst 30 % av barn vi jobber med er (kjent) pårørende.

Økt kompetanseheving på møte barn som lever med vold i nære relasjoner.

Ca 20 % av familiene vi jobbet med hadde hjelp av barneverntjenesten samtidig.

Satsning for å få foreldre til de minste barna til å ta kontakt tidlig. Både via pilot til stede under tilvenning i Oltedal barnehage, og til stede i Åpen lekestue en gang i måneden. I Åpen lekestue har Familiesenteret sammen med kommunepsykologen hatt jevnlig foredrag/undervisning om temaer som brukere av Åpen lekestue har ønsket.

Oppstart av Tuning into Teens grupper og Tuning into Kids grupper for foreldre. Et evidensbasert foreldreveiledningsprogram hvor foreldre lærer å gjenkjenne, forstå og respondere på barnets følelser på en hensiktsmessig måte.

Ca 50% av alle henvendelser gjelder foreldre som ønsker hjelp i sin rolle som forelder. Ca 40% av henvendelsene gjelder bekymringer knyttet til barns/ungdommens psykiske helse.

Noter til tabeller

- 1 I kommuneplanen står det at vi skal prioritere 0-3 år og viktigheten av tidlig innsats. På bakgrunn av dette har vi begynt å telle antall ekstrakonsultasjoner 0-3 år fra og med 2019. Det vil si antall oppfølginger av barn 0-3 år utenom det faste programmet på helsestasjonen.
- 2 Vi teller antall brukere, ikke antall familier. Tabell viser antall brukere per tertial. Noen brukere er de samme over flere tertial.
- 3 Henvendelser gjelder forespørsel både fra brukere og fra skoler og barnehager.
4. Alle nyfødte får tilbud om hjemmebesøk innen 7-10 dager etter fødsel. Største utfordring for å oppnå kravet er helg, røde dager og reinnleggelser SUS.
5. Alle får tilbud om hjemmebesøk av jordmor. På grunn av helg/ferier, reinnleggelser sus, klarer vi ikke å tilby alle innen fristen. Noen ønsker i tillegg ikke hjemmebesøk.
6. Normtall fra Helsedirektoratet er minimum 100% stilling per 300 barn. Angående elevtall per 2022, har vi da behov for minimum 6,2 stilling noe vi ut fra HØP for 2023 vil få på plass. Det er mangel på utdanna helsesykepleiere på landsbasis, så det er utfordring med å få tak i nok kvalifisert personell.

Nøkkeltall

Område	Note	2019	2020	2021	2022
Innbyggere og brukere					
Antall barn født		165	156	138	112
Antall 1.konsultasjon nygravide hos jordmor		132	120	113	113
Ekstra konsultasjoner 0-3 år	1	920	800	668	504
Helsekartlegginger- flyktninger		21	8	21	117
Tuberkulosesamtaler		79	37	49	279
Antall konsultasjoner på helsestasjonen for ungdom (HFU)		78	83	146	128
Familiesenter: Antall brukere med oppfølging	2	103/68/60	85/87/64	69/92/78	112/101/90
Familiesenter: Antall henvendelser	3	135	121	152	192

Måltall

Område	Note	2020	2021	Mål 2022	2022
Innbyggere og brukere					
Andel hjemmebesøk av helsesykepleier til nyfødte innen to uker etter hjemkomst i %	4	79%	82%	90%	86%
Hjemmebesøk jordmor (andel av nyfødte/innenfor 1-3 dager etter hjemkomst)	5	89%/74%	93%/83%	100%/90%	92%/74%
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2 års alder i %		97,4%	100%	100%	100%
Andel stilling helsesykepleier i skolehelsetjenesten brukt på antall skoleelever	6	4,6stilling/ 1810elever	4,9stilling/ 1839 elever	Helsedir. anbefalinger Se note	5,6stilling/ 1866 elever

Ref.gr. er Hå, Time, Klepp, Strand og Eigersund.

Årets gladnyhet!

Gjesdal ungdomsskole har i 2022 startet utvikling av et fantastisk uteområde. Uteområdet vil bli en flott ressurs for skolens elever, og til glede for alle på Ålgård. Skolen vil få en av distriktets beste pump-track baner.

Helse og velferd

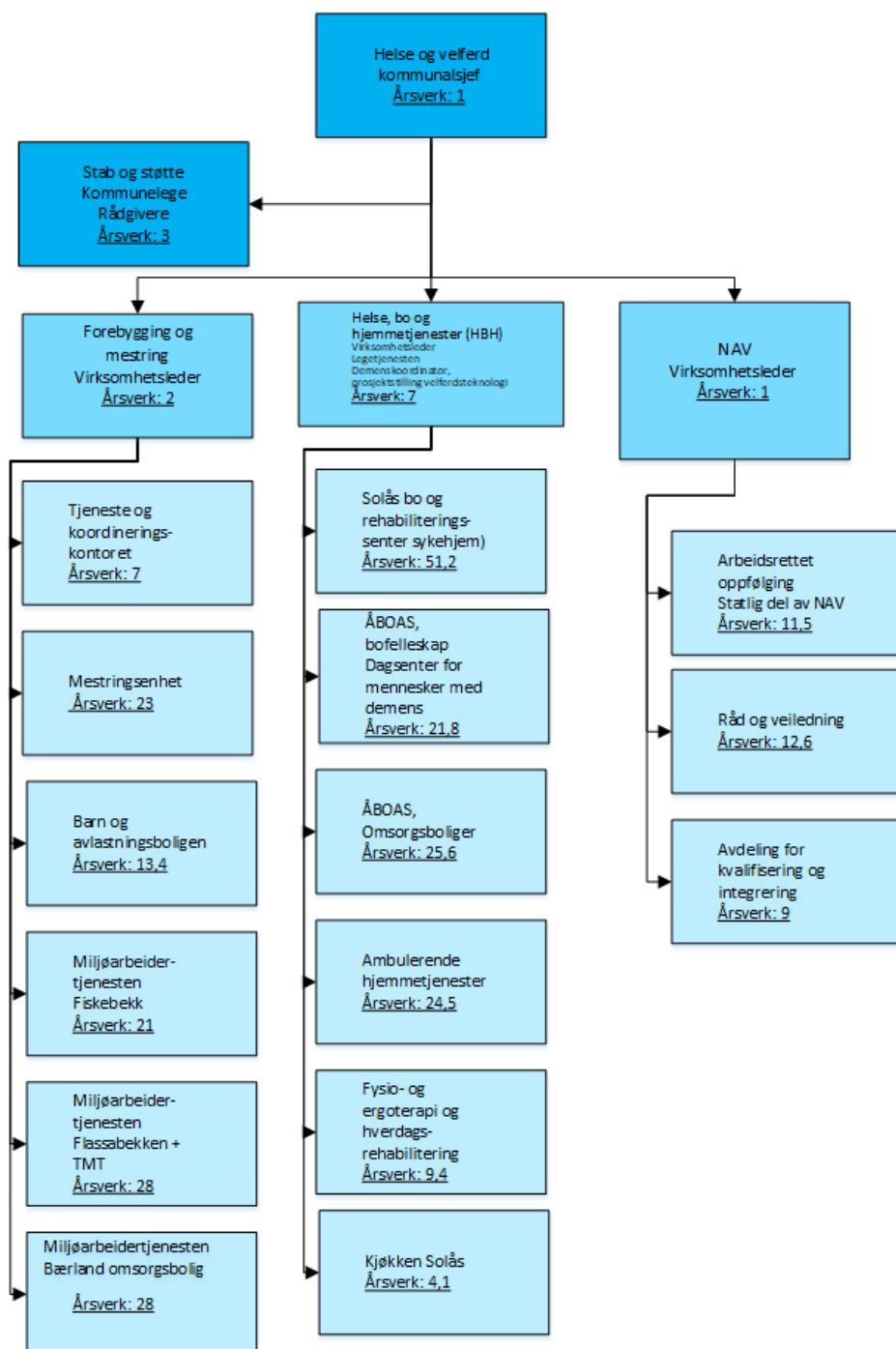
Hovedmål

Tjenesteområdet skal bidra til en bærekraftig utvikling av samfunnet, og gi og videreutvikle tjenester som fremmer livskvalitet og mestring.

Strategier

1. «Hva er viktig for deg?» skal være vår tilnærming i møte med innbyggere
2. Fra symptomfokus til ressursfokus
3. Fra kompenserende tiltak til hjelp til egenmestring
4. Tilrettelegge for inkludering i aktivitet og arbeidsliv
5. Tilrettelegge for selvstendighet og trygghet i egen bolig
6. Tidlig innsats i alt vi gjør
7. Aktiv bruk av velferdsteknologi
8. Videreutvikling av kompetente ledere og medarbeidere
9. Lean og forbedringskultur

Organisering

Viktige vedtak 2022

- Vedtak om å bosette 165 flyktninger i 2022
- Vedtak om å etablere bofellesskap for personer med kognitiv svikt på Kleppetunet i Klepp kommune
- Vedtak om å etablere nytt legekontor på ÅBOAS med 3 fastlegehjemler
- Deltakelse i læringsnettverk med fokus på mennesker med utviklingshemming
- Vedtak om at Solås bo- og rehabiliteringssenter skal legges ned og nytt helsekvartal etableres på ÅBOAS
- Handlingsplan demens 2021-2025 ble vedtatt

Resultater og drift 2022

Første del av 2022 ble sterkt preget av korona-pandemien. Pandemien førte til et høyt sykefravær som påvirket både den daglige driften og arbeidet med utvikling. Fraværet medførte en høy slitasje på de ansatte som måtte jobbe mye ekstra, og tidvis et redusert tjenestetilbud til brukerne.

Gjennom hele 2022 har det vært et svært høyt trykk på kommunens sykehjem. Pasientene som utskrives fra sykehuset vurderes som sykere enn tidligere og har et større hjelpebehov. Dette kombinert med lang venteliste til plass i bofellesskap har ført til press på Solås bo- og rehabiliteringssenter og hjemmesykepleien. Det har vært en økning i antall utskrivningsklare pasienter kommunen ikke har klart å ta imot utover i 2022.

Både i bofellesskap for personer med demens og omsorgsboligene på ÅBOAS har beboerne mer alvorlige og komplekse helseutfordringer. Det har vært behov for 1 til 1 oppfølging på flere av beboerne.

- Flere krevende brukersaker i miljøtjenesten. Det har blitt iverksatt byggtekniske tiltak for å styrke sikkerheten til personal og med beboere. Fått god bistand fra spesialisthelsetjenesten og bedriftshelsetjenesten.
- Barne- og avlastringsboligen har hatt økt pågang også i 2022. Avdelingen har avlastningstilbud 3 helger i måneden og heldøgns drift som barnebolig for 2 brukere.
- Avdeling for kvalifisering og integrering (AKI) bosatte 119 flyktninger etter en anmodning som endte på 165, først og fremst begrenset av tilbudet av ledige boliger på Algård.
- Antallet sosialhjelpsmottakere holdt seg stabilt, mens utgiftene pr. person økte. Ser man bort fra den ekstraordinære situasjonen med ukrainske flyktninger gikk antallet andre sosialhjelpsmottakere ned.
- Antallet unge sosialhjelpsmottakere gikk igjen vesentlig ned.
- NAV gikk over til ny organisering, med tre avdelingsledere.

Tidlig innsats – forebygging

- Mestringsenheten etablerte lavterskel psykisk helse i 2021 hvor innbyggere kan få støttesamtaler uten å måtte søke gjennom tjeneste- og koordineringskontoret. Dette har blitt ytterligere økt i 2022 med ett ekstra årsverk.
- «Frisk og sterk», et treningstilbud to ganger i uken til de over 60 år, ble startet av frisklivsentralen høsten 2021. Dette tilbudet har fortsatt i 2022. Det har på flere samlinger vært over 90 deltakere
- Gjennomført bruker- og pårørendeskole for mennesker med demens sammen med Klepp, Time og Hå. Gode tilbakemeldinger.
- Ansatt to ungdomsoppfølgere i Mestringsenheten via midler fra statsforvalteren for å sikre unge i risiko tidlig og helhetlig hjelp.
- Gjennomført HLR-opplæring for ansatte i tjenesteområdet.
- Systematisk kartlegging av alle barn som vokser opp i familier som mottar sosialhjelp har fortsatt. Kartleggingen skal sikre et ekstra fokus på deres stønadsbehov, så som til fritidsaktiviteter, utstyr, klær osv., samt ved behov sikre riktig hjelp til familien fra NAV eller samarbeidspartnere.
- Flere avdelinger i tjenesteområdet har gjennomført MNA-ernæringskartlegging. Et viktig tiltak for å fange tidlig opp brukere som er i faresonen for underernæring.

Helhet, tverrfaglig samhandling og samskaping

- Forebyggende gjeldsrådgivning i NAV har samarbeid med banker, skoler, barnevern, familiekontor m.fl. om å fange opp gjeldsproblemer tidlig og gi rådgivning.
- Ansatt barnekoordinator, og mandat er ferdigstilt.
- Det ble jobbet aktivt med et tettere og tidligere samarbeid mellom helse og velferd inn mot oppvekst i 2021. Dette inkluderer blant annet samarbeid om barn som pårørende og kommunens

arbeid innenfor BTI. Dette har vi også jobbet aktivt med i 2022. Det har vært flere treffpunkter blant hjelpetjenestene i oppvekst og HV.

- Deltakelse i Partnerskapsløftet - et tverrfaglig læringsnettverk for utvikling av tjenestene i NAV-kontorene.
- Oppstart av KlinObs.
- Oppstart av ensomhetsprosjektet i samarbeid med frivillighetssentralen.

Digitalisering og velferdsteknologi

- Oppstart av RoomMate (digitalt tilsyn) i bofellesskap for personer med demens juni 2022.
- Medisindispensere brukes i stadig flere avdelinger. Dette gir brukerne en større frihet i hverdagen, og en mer effektiv drift for avdelingene.
- Deltakelse i interkommunalt prosjekt for innføring av velferdsteknologi til barn og unge med funksjonsnedsettelse.
- Deltakelse i interkommunalt prosjekt for innføring av digital hjemmeoppfølging.
- Innført kjernejournal.
- DigiHelse er tatt i bruk i hele tjenesteområdet.
- Oppstart av GPS for personer med kognitiv svikt.
- Mestringsenheten benytter digitalt selvhjelpsprogram innenfor psykisk helse for å gi mer effektive tjenester.

Kontinuerlig kvalitetsforbedring

- De fleste avdelinger i tjenesteområdet har nå startet med DigiLEAN. Dette er et digitalt verktøy for å få et mer systematisk forbedringsarbeid på den enkelte avdeling.
- Det gjennomføres forbedringsmøter i de fleste avdelingene i tjenesteområdet minst en gang pr uke.
- HMS- og kvalitetsmøter i tjenesteområdet.
- Samarbeid mellom Ålreit og bofellesskap for personer med demens hvor Ålreit bistår bofellesskapet med faste oppdrag for å avlaste personalet.

Ledelse- og medarbeiderutvikling – lærende organisasjon

- 4 avdelingsledere har fullført Nasjonal helselederutdanning i 2022.
- Bedriftshelsetjenesten og veiledning fra spesialisthelsetjenesten benyttes i flere avdelinger for å få bistand til å håndtere krevende enkeltsaker og å utvikle arbeidsmiljøet. I 2022 har det vært en økt bruk av tjenester fra bedriftshelsetjenesten enn tidligere år.
- Arbeidet med heltidskultur har fortsatt også i 2022.
- Egen prosjektstilling knyttet til oppfølging av helsetjenester som kjøpes fra eksterne tjenesteytere. Dette for å sikre god kvalitet i tjenestene som kjøpes og mest mulig effektiv bruk av kommunens ressurser.
- Sykefraværet i tjenesteområdet har vært lavere i 2022 enn i 2021. Fire avdelinger har samarbeidet med NAV arbeidslivssenter med gode resultater.

Noter til tabeller

1. Tett samarbeid med boligkontoret med mål om økt tilrettelegging for at flere kan bli selvstendige i boligmarkedet. Det er størst utfordring med å skaffe boliger til mennesker med helseutfordringer knyttet til rus.
2. BPA registrert under barne- og avlastningsboligen gjelder alle BPA-ordninger uavhengig av alder der det er eksterne som leverer tjenesten.
3. Dette inkluderer tall fra både Ålreit og SOL.
4. Langtidsbrukere innenfor psykisk helse og rus.
5. Pandemien har medført raskere utskrivelse fra SUS. Dette har påvirket antall utskrivningsklare pasienter i perioden.
6. Det er ventelister til bofellesskap for personer med demens. Det utfordrer oss ekstra med tanke på god gjennomstrømming og flyt mellom hjemmetjenester, heldøgns boliger ÅBOAS og sykehjemmet. Det jobbes godt tverrfaglig for å få til god plassering basert på brukers behov. Brukergruppen tilknyttet demens med utfordrende atferd er økende og ressurskrevende. Vi jobber godt med miljøtiltak for å sikre den individuelle oppfølgingen og har tett samarbeid med spesialisthelsetjenesten. Sykehjemmet har opprettet et kompetanseteam som aktivt jobber for de gode miljøtiltakene.

Nøkkeltall

Område innbyggere og brukere	Note	2019	2020	2021	2022
Fellestjenester Helse og velferd					
Venteliste vanskeligstilte/omsorgsboliger eksklusiv ÅBOAS.	1	2/2	0/2	0/0	0/0
NAV					
Antall mottakere av sosialhjelp totalt		311	295	281	282
Antall deltakere i kvalifiseringsprogram		21	22	16	17
Forebygging og mestring					
Barn og avlastningstjenester					
Støttekontakt/antall timer		44/144	43/130	46/152	47/154
Antall mottakere/timer tildelt omsorgsstønad pr uke		9/88	12/100	15/132	14/130
Antall barn som får botilbud/avlastning i institusjon /timer pr uke		10/442	10/105	11/406	12/608*
Antall brukere/timer BPA	2	13/735	14/790	14/451	13/826
Miljøtjenesten Flassabekken					
Antall plasser i varig tilrettelagt arbeid (VTA)		13	13	13	13
Antall timer og brukere praktisk bistand		7/3	7/3	9/4	9/4
Antall timer tilsyn og miljøarbeid/personer med utv.h.		664,4/8	649/7	688/8	684/8
Timebaserte miljøtjenester (TMT) timer/brukere.		112/14	129/17	112/25	118/29
Timer tildelt dag/akt tilbud/brukere					250/12
Miljøtjenesten Fiskebekk					
Antall timer og brukere praktisk bistand		43/12	49/13	59/14	61/14
Timer tildelt dagtilbud/ personer med utv.h	3	360,05/16	286/13	262/13	205/9
Antall timer tilsyn og miljøarbeid/personer med utv.h.		641/15	636/16	699/15	720/16
Miljøtjenesten Bærland					
Antall timer pr uke helsehjelp/antall brukere		2/182	3/483	3/483	4/616
Mestringssenteret					
Antall timer pr.uke helsehjelp/antall brukere		109/117	113/125	100/123	95/85
Antall rusavhengige i aktivitet/behandling/antall samlet		42/28/54	38/27/53	28/24/56	
Antall rusavhengige under 25 år		14	10	9	4
Smiå – Antall kurs/unike deltakere		23/83	13/88	34/80	27/63
Lavterskel psykisk helse, antall deltakere**					173
Bo- og hjemmetjenester psykisk helse og rus					
Antall timer pr.uke helsehjelp/antall brukere	4	172/28	152/33	116/32	86/25
Helse- Bo og Hjemmetjenester					
Fysioterapi/Ergoterapi					
Antall gjennomført Hverdagsrehabilitering		71	47	48	87
Antall saker Fysio/ergo og hverdagsrehabilitering		640	707	808	712
Hjemmetjeneste					
Brukere/ timer Hjemmesykepleie		127/450	121/419	125/468,5	140/473
Brukere/ timer Praktisk bistand		53/58	56/47	43/47	36/42
Antall timer/brukere BPA		104/6	103/4	0	0
Antall timer/brukere omsorgslønn		25/3	21/3	12/1	12/1
Sykehjem					
Utnyttelse av sykehjemssenger		90%	79%	89%	96%
Utnyttelse av Ø-hjelps tilbudet		81%	45%	37%	74%
Betaling utskrivningsklare pasienter antall døgn	5	88	23	63	685
Antall innvilgede/avslag korttid og rehabiliteringsopphold		163/4	165/3	173/7	172/5
Vedtak innvilget langtidsopphold/avslag fra		10/0	18/1	15/0	685
Venteliste langtidsopphold Solås		0	0	0	1

Andel plasser i skjermet enhet for aldersdemente (inkl. ÅBOAS bofelleskap)		23	23	23	23
ÅBOAS omsorgsboliger					
Venteliste omsorgsboliger		2	3	0	0
Antall timer/brukere praktisk bistand		41/15	42/15	41,7/16	41/15
Antall timer/brukere hjemmesykepleie		481/18	530/17	562/17	677/16
ÅBOAS Bofelleskap + dagsenter					
Venteliste langtidsopphold bofelleskap ÅBOAS	6	4	7	13	10
Timer dagtilbud personer med demens		150	84	149	165

*Inkludert timer til 2 barn med heldøgnsstilbud

** Nytt tilbud med helårsdrift fra 2022

Medarbeidere hele tjenesteområdet	Note	2019	2020	2021	2022
Antall stillinger		347	351	370	396
Antall årsverk		260	258	285	300

Økonomi og prioriteringer	Note	2019	2020	2021	2022
Netto utgifter (i hele 1.000 kr.)		220.836	222.823	239.888	264.858
Mindre forbruk/merforbruk (-)		4.698	-1 604	659	-4.257
Disponible midler på fond		9.552	7.948	8.607	4.350
Ressurskrevende tjenester		17/58	19/68978/33446	18/77568/36237	20/80702/40150
Antall brukere/Nettoutgifter/Tilskudd fra staten		759/28498			

Måltall

Område innbyggere og brukere	Note	2020	2021	Mål 2022	2022
NAV					
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde		43,4%	36,7%	<36,7%	34,4%
Andel unge (18-24 år) som har mottatt økonomisk sosialhjelp		5,3%	5,3%	<5,3%	3,6%
Forebygging og mestring					
Rus: antall brukere med tjenester mellom 18 og 24 år		10	9	12	4
Helse bo- og hjemmetjenester					
Antall deltagere Hverdagsrehabilitering		62	65	80	87

Område Medarbeidere hele tjenesteområdet	Note	2020	2021	Mål 2022	2022
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse		77,4%	76,7%	79%	75,93%

Årets gladnyhet!

Gjesdal kommune bosatte 119 flyktninger i 2022. Et strålende samarbeid mellom innbyggere, næringsliv, frivilligheten og kommunen gjorde dette mulig

Kultur og samfunn

Hovedmål

Gjennom samlet innsats i tjenesteområdet skal vi bidra til god folkehelse for alle, økt attraktivitet for kommunen og styrke barn- og unges muligheter og opplevelse for livsmestring.

Strategier og mål

- Helhetlig samfunns- og arealplanlegging.
- Tekniske tjenester av god nok kvalitet.
- God nok drift og vedlikehold av anlegg og bygg til lavest mulig kostnad over tid.
- Investeringer levert til rett tid i tråd med Smart Gjesdal og innenfor budsjettammer
- Et godt og variert kultur- og fritidstilbud.
- Saksbehandling som imøtekommer ønsker og behov innenfor gjeldende rammer.
- Samarbeid på tvers av avdelinger – utnytte ressurser og utvikle kompetanse.
- Alle nye bygg og anlegg skal planlegges med fokus på miljø, bærekraft og fremtidens behov.

Organisering

Viktige vedtak 2022

- Valg av plassering av dagsturhytte nummer 2 ved Øygardsvatnet.
- Nedlegging av Solåsheimen og stor utbygging av helsetjenester i Ålgård sentrum v/ÅBOAS.
- Jobbe videre med ny svømmehall og plassering av denne i eller nær sentrum.
- Flytting av barneboligen til Solås.
- Kjøp av Skogveien 2 for bruk til offentlig næringsformål.

Resultater 2022

- Markering av Frivillighetens år som ble rundet av med feiring av kommunens lag og foreninger og frivillige på Frivillighetens dag den 5. desember i Veveriet.
- Gjensidigestiftelsen bevilget kr. 242 000 til Digg Sommer, slik at vi kunne utvide tilbudet.
- Nettverk for friluftsliv ble startet opp.
- Det ble utarbeidet et skisseprosjekt for uterommet ved Veveriet.
- Kulturavdelingen fikk om lag 279 000 i tilskudd fra Kulturtanken og Frifond til å videreutvikle fritidstilbudet.
- Tirsdag på Veveriet ble startet opp høsten 2023, et lavterskel tilbud for barn fra 1. klasse og opp med leksehjelp.
- Nyetablert sentrumsfest i samarbeid med lag og foreninger og næringsliv den 18. juni, blir et årlig arrangement framover.
- Behandling av nye byggesaker innen tidsfristene i loven er prioritert på bekostning av tilsyn og ulovlighetsoppfølging.
- Arbeidet med å revidere kommunens klima- og miljøplan er i gang.
- Inngikk nye avtaler med veterinærvakter for vakt-distrikt Gjesdal / Undheim.
- Kommunen har fått fordelt 600 000 av politikerne for veivedlikehold, samt det er opprettet sak til politikerne for vedlikeholdsetterslep.

- Kommunen ble tildelt kr. 650 000 av fylkesmannen til digitalisering for flomovervåkning, på grunn av billig kjøp av sensorer har vi ikke fått til noe her, men vi jobber med å se på løsninger.
- Automatiserte renovasjonsløsninger i Gjesdal, og omegn gjennom sensorikk.
- Rehabilitering av Bærland HB01 høydebasseng.
- Høydebasseng HB06 Mulebakken tekkes, og sikres mot inntrengning av fremmedlegeme.
- Utskifting gatelys til ledlys er pågående.
- Bjørkeveien VA er strømpet og sanert overvannsledning samt asfaltert.
- Radio og mobilnett til pumpestasjoner er bygget over på 4G.
- Store fremskritt i Kodlidalen boligfelt, innflytting trinn 2 og opparbeidelse i trinn 3-5.
- Utskifting av Oltedal skolekjøkken.
- Utvidelse av Dirdal kirkegård.
- Boule-baner på Solås.
- Sykkelparkering Rettedalen
- Revurdering av to damkonstruksjoner.
- Dagsturhytta ved Fisketjørn ferdigstilt.
- Offentlig toalett ved Frafjord kai.
- Det ble bevilget 3,6 millioner til ekstra vedlikehold av kommunale bygg, herav 1,1 million til forebyggende brannvern. Tiltakene ble startet i 2022 men vil pågå store deler av 2023.
- Sykefravær har i minst mulig grad blitt erstattet med vikarer.
- Renholderne har fått oppfriskning/opplæring i renholdstandarden INSTA 800.
- Innkjøp av flere sensorer og automatikk for å få bedre kontroll på inneklime/drift i enkelte bygg, og i tillegg spare kostnader.
- Byggforvaltning merket økt arbeidsmengde bl.a. på grunn av volumutvidelse som i stor grad skyldes flere anskaffede utleieboliger. Det ble ansatt ny byggdrifter og ny byggforvalter
- Utbygging har hatt stor belastning over tid og har nå ansatt prosjektleder nr 4.

Nøkkeltall

Område	Note	2019	2020	2021	2022
Innbyggere og brukere					
Km kommunale veier		111	113	114	114
Km gang- og sykkelveier		15,5	21	22	22
Andel av befolkningen tilknyttet kommunal vannforsyning (prosent)		92	92	94	93
Andel av befolkningen som har installert vannmåler (prosent)		32	32	33	34
Andel av befolkningen tilknyttet kommunal avløpstjeneste (prosent)		91	91	92	92
Saksbehandlingstid oppmålingssaker (fradeling av tomt)		52	55	40	42
Arealer kommunale bygg (m²)		75.041			
Kommunale regulerings-/bebyggelsesplaner		1	0	1	0
Private planer		2	3	2	3
Søknad om dispensasjon fra kommuneplanen fra LNF (mottatt)		21	20	27	4
Klagesaker etter Pbl.		4	3	6	7
Boliger tatt i bruk		37	23	44	20
Antall plasserte bygg		46	43	38	34
Antall meglerpakker solgt		188	209	297	290
Antall søkere om produksjonstilskudd (vinter/sommer)		143	138	142	142
Konsesjonssaker (erwerb av fast eiendom)		6	7	14	3
Antall kulturarr. (gratis/med billettsalg)		/11	21/3	111/4	35

Antall lag som har søkt kulturmidler		55	47	53	46
Antall frivillige/faste tilbud Frivilligsentralen		245/24	226/23	201/23	225/27
Bibliotek: Utlån		44.930	54.021	48.129	53.686
Bibliotek: Besøk		Ikke målt	68.966 (hele Veveriet)	20.500	Ikke målt

Økonomi	Note	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter		65.686	80.648	81.629	102.941
Overført til neste år/merforbruk (-)		- 3.033	188	2.990	2.187
Disponibelt på fond		2.229	2.417	5.407	7.595
Samlede VAR-gebyrer målt i prosent av referansekommunene		91,3 %	93,5 %	92,3 %	96,5 %

Medarbeidere	Note	2019	2020	2021	2022
Årsverk		91,9	91,5	91,9	95,5
Sykefravær (prosent)		5,9 %	9,5 %	6,2 %	8,6 %
Antall ansatte på videreutdanning og kompetanseheving		0	0	0	0

Måltall

Område	Note	2020	2021	Mål 2022	2022
Innbyggere og brukere					
Saksbehandlingstid oppmålingssaker (fradeling av tomt)		55	40	60	42
Saksbehandlingstid byggesaker -søknad om tiltak uten ansvarsrett		12	13	21	32
Saksbehandlingstid byggesaker -søknad om rammetillatelse		28	33	40	53
Saksbehandlingstid søknad om godkjenning av plan for nydyrking (høringstid inkludert)		126	73	71	99
Saksbehandlingstid søknad om bygging av landbruksvei (høringstid inkludert)		141	122	80	89
Økonomi					
Samlede VAR-gebyrer målt i prosent av referansekommunene		93,5 %	92,3 %	98 %	96,5 %
Årsgebyr for vannforsyning i Gjesdal		2.670	2.950	2.950	3.485
Årsgebyr for avløpstjenesten i Gjesdal		3.175	3.328	3.330	3.929
Årsgebyr for renovasjonstjenesten i Gjesdal		2.400	2.650	3.270	3.270
Medarbeidere					
Sykefravær (prosent)		9,5 %	6,2 %	6 %	8,6 %

Årets gladnyhet

Geitene som beitet på friområdet med digitalt halsbånd/gjerde (smartteknologi), miljøvennlig vedlikehold av friområder, bærekraftig.

Del 3 | Regnskap og obligatoriske oppstillinger

Regnskapsprinsipper

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandards, (KRS), utgitt av forening for god kommunal regnskapsskikk, (GKRS).

Regnskapsprinsipper

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse.

Regnskapet føres etter bruttoprinsippet. Det betyr at det ikke er gjort fradrag i inntekter for tilhørende utgifter og heller ikke fradrag i utgifter for tilhørende inntekter.

Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året, enten de er betalt eller ikke.

For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen er i balanseregnskapet klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler.

Kommunen følger KRS (F) nr 4 avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som betyr høyere standard på bygg og anlegg bokføres i investeringsregnskapet og øker verdien i balansen.

Tilskudd til investeringer føres brutto, og det gjøres således ikke fradrag for disse beløp ved aktivering og avskrivning av anleggsmiddelet.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/ likviditetsslån jfr. kl § 50 nr 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld.

Utestående fordringer

Utestående fordringer er bokført til kostpris. Tap på utestående fordringer avskrives gjennom året. Fordringsmassen er gjennomgått og tap er utgiftsført.

Aksjer og andeler

Aksjer og andeler er oppført til anskaffelseskost. Dette gjelder ikke aksjer i Lyse as, som er bokført til andel av aksjekapital i selskapet.

Utlån

Utlån er oppført til anskaffelseskost. Unntak her er lån til Lyse as, som står bokført til kommunens andel av selskapets ansvarlige lån. Ekstraordinære innbetalinger på utlån vedr. startlån blir i tråd med regelverket nedbetalt med tilsvarende beløp.

Anleggsmidler

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter når anleggsmidler er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Selvkostberegninger

På de områder der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetalinger beregner kommunen selvkost med hjemmel fastsatt av Kommunal- og

regionaldepartementet 11.desember 2019 med hjemmel i lov 22.juni 2018 nr.83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 15-1. Selvkostforskriften trådte i kraft 01.01.2020. Det føres fullstendige selvkostregnskap i internregnskapet. Hovedpostene er spesifisert i notene side 60.

For oppmålings- og byggesaksgebyrer er det brukt forenklede selvkostberegninger hvor indirekte kostnader, husleie og kapitalkostnader ikke er beregnet og regnskapsført.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følger reglene i mva-loven for de tjenestoområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen mva-kompensasjon. Mottatt kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet.

Organisering av kommunens virksomhet

Det er to beslutningsnivåer i administrasjonen, kommundirektøren med stabssavdelinger og det utøvende nivået - tjenestoområdene. Organiseringen framgår av årsmeldingen.

Den samlede virksomheten til kommunen er organisert innenfor ordinær organisasjon, med unntak av selskaper som framgår av noteopplysningene for Aksjer og andeler.

Driftsregnskapet 2022

	Regnskap 2022	Reg. budsjett 2022	Oppr.budsjett 2022	Regnskap 2021	Note
Økonomisk oversikt - drift § 5-6					
Driftsinntekter					
1 Rammetilskudd	409 142 946	379 100 000	383 100 000	386 177 264	
2 Inntekts- og formuesskatt	400 351 601	393 000 000	368 000 000	371 634 084	
3 Eiendomsskatt	21 358 167	21 500 000	21 500 000	18 832 125	
4 Andre skatteinntekter	1 049 505	1 000 000	1 000 000	1 049 505	
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	38 400 988	20 074 000	20 074 000	31 547 402	
6 Overføringer og tilskudd fra andre	177 576 609	136 263 500	112 376 000	156 812 764	
7 Brukerbetalinger	31 326 507	31 418 000	31 878 000	32 116 761	
8 Salgs- og leieinntekter	88 931 342	80 507 000	80 458 000	79 888 125	
9 Sum driftsinntekter	1 168 137 666	1 062 862 500	1 018 386 000	1 078 058 031	
Driftsutgifter					
10 Lønnsutgifter	580 490 043	538 221 488	522 940 000	532 495 882	
11 Sosiale utgifter	152 337 610	133 351 512	127 597 000	124 430 804	
12 Kjøp av varer og tjenester	277 190 059	249 384 500	232 359 000	240 694 273	
13 Overføringer og tilskudd til andre	77 583 922	81 420 000	80 255 000	64 360 108	
14 Avskrivninger	58 220 821	58 000 000	50 000 000	55 225 855	10
15 Sum driftsutgifter	1 145 822 455	1 060 377 500	1 013 151 000	1 017 206 921	
16 Brutto driftsresultat	22 315 211	2 485 000	5 235 000	60 851 110	
Finansinntekter					
17 Renteinntekter	16 706 987	12 401 000	7 401 000	15 728 367	
18 Utbytter	6 064 500	6 000 000	6 000 000	5 877 900	
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	947 270	0	0	1 026 004	
20 Renteutgifter	26 062 695	19 800 000	12 800 000	16 563 089	
21 Avdrag på lån	37 144 999	36 270 000	36 270 000	38 576 371	10
22 Netto finansutgifter	-39 488 937	-37 669 000	-35 669 000	-32 507 189	
23 Motpost avskrivninger	58 220 821	58 000 000	50 000 000	55 225 855	
24 Netto driftsresultat	41 047 095	22 816 000	19 566 000	83 569 776	
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:					
25 Overføring til investering	51 750 000	51 750 000	18 000 000	0	
26 Avsetninger til bundne driftsfond	5 298 971	0	0	7 828 380	
27 Bruk av bundne driftsfond	-4 726 345	-104 000	-104 000	-3 180 730	
28 Avsetninger til disposisjonsfond	0	5 420 000	1 670 000	78 922 127	
29 Bruk av disposisjonsfond	-11 275 530	-34 250 000	0	0	
30 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	
31 Sum disponeringer/dekning av netto dr.res	41 047 095	22 816 000	19 566 000	83 569 776	
32 Fremført til inndekning i senere år	0	0	0	0	

Regnskapet er gjort opp i balanse etter at det er brukt i overkant av 11 mill fra disposisjonsfond. Mange avdelinger/tjenester har budsjettet med netto utgifter knyttet til bemanningen (vikarer og refusjoner for vikarer er ikke budsjettet), og det er derfor relativt store avvik på postene 6,10 og 11. For budsjettavvik og disposisjoner i forbindelse med årsoppgjør, se side 54.

Bevilgningsoversikt - drift (regnskap) § 5-4	Regnskap 2022	Reg. budsjett 2022	Oppr.budsjett 2022	Regnskap i fjor 2021
1 Rammetilskudd	409 142 946	379 100 000	383 100 000	386 177 264
2 Inntekts- og formueskatt	400 351 601	393 000 000	368 000 000	371 634 084
3 Eiendomsskatt	21 358 167	21 500 000	21 500 000	18 832 125
4 Andre generelle driftsinntekter	39 450 493	21 074 000	21 074 000	32 596 907
5 Sum generelle driftsinntekter	870 303 208	814 674 000	793 674 000	809 240 381
6 Sum bevilgninger drift, netto	789 767 176	754 189 000	738 439 000	693 163 416
7 Avskrivninger	58 220 821	58 000 000	50 000 000	55 225 855
8 Sum netto driftsutgifter	847 987 997	812 189 000	788 439 000	748 389 271
9 Brutto driftsresultat	22 315 211	2 485 000	5 235 000	60 851 110
10 Renteinntekter	16 706 987	12 401 000	7 401 000	15 728 367
11 Utbytter	6 064 500	6 000 000	6 000 000	5 877 900
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	947 270	0	0	1 026 004
13 Renteutgifter	26 062 695	19 800 000	12 800 000	16 563 089
14 Avdrag på lån	37 144 999	36 270 000	36 270 000	38 576 371
15 Netto finansutgifter	-39 488 937	-37 669 000	-35 669 000	-32 507 189
16 Motpost avskrivninger	58 220 821	58 000 000	50 000 000	55 225 855
17 Netto driftsresultat	41 047 095	22 816 000	19 566 000	83 569 776
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
18 Overføring til investering	51 750 000	51 750 000	18 000 000	0
19 Avsetninger til bundne driftsfond	5 298 971	0	0	7 828 380
20 Bruk av bundne driftsfond	-4 726 345	-104 000	-104 000	-3 180 730
21 Avsetninger til disposisjonsfond	0	5 420 000	1 670 000	78 922 127
22 Bruk av disposisjonsfond	-11 275 530	-34 250 000	0	0
23 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
24 Sum disp./dekning av netto dr.res	41 047 095	22 816 000	19 566 000	83 569 776
25 Fremført til inndekning i senere år	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift - intern fordeling tjenesteområdene og fellesposter(§ 5-4)	Regnskap 2022	Reg.budsjett 2022	Oppr.budsjett 2022
6 Sum bevilgninger drift, netto	789 767 176	754 189 000	738 439 000
Alle fellesposter - ikke fordelt tjenesteområdene	-5 605 944	-32 671 600	-152 000
Fellestjenester	26 099 000	26 099 000	25 261 000
Oppvekst	383 236 799	383 236 799	369 569 000
Kultur og samfunn	102 940 900	102 940 900	85 390 000
Helse og velferd	267 093 266	262 083 901	245 871 000
Tilskudd idrettsmål - ÅFK, Dirdalhallen og Ålgårdhallen	6 773 827	3 700 000	3 700 000
Kirkelig fellesråd	9 229 328	8 800 000	8 800 000
Totalt fordelt	789 767 176	754 189 000	738 439 000

For avvik mellom budsjettert bevilgning pr tjenesteområde og endelig resultat, se tall og beskrivelse under hvert tjenesteområde i årsmeldingsdelen s 18-42.

Avvik under «alle fellesposter – ikke fordelt tjenesteområdene», må ses opp mot opprinnelig budsjett. I løpet av året ble det gjort store justeringer i budsjettrammene på grunn av ekstra kostnader og tilskudd til covid-19, samt ekstra inntekter og kostnader knyttet til konsesjonskraft.

Investeringsregnskapet 2022

Bevilgningsoversikt - invest. (regnskap) § 5- 5	Regnskap 2022	Reg. budsjett 2022	Oppr.budsjett 2022	Regnskap 2021
1 Investeringer i varige driftsmidler	136 835 293	117 750 000	117 000 000	82 969 779
2 Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	13 427 817
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 649 440	1 800 000	1 800 000	1 516 426
4 Utlån av egne midler	0	0	0	0
5 Avdrag på lån	0	0	0	0
6 Sum investeringsutgifter	138 484 733	119 550 000	118 800 000	97 914 022
7 Kompensasjon for merverdiavgift	20 845 047	14 600 000	15 600 000	9 682 695
8 Tilskudd fra andre	3 570 962	2 200 000	1 200 000	19 693 478
9 Salg av varige driftsmidler	61 127 059	50 000 000	30 000 000	28 502 312
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	933 000	1 000 000	1 000 000	933 000
13 Bruk av lån	0	0	53 000 000	39 107 900
14 Sum investeringsinntekter	86 476 068	67 800 000	100 800 000	97 919 385
15 Videreutlån	44 954 169	40 000 000	40 000 000	43 045 844
16 Bruk av lån til videreutlån	44 938 316	40 000 000	40 000 000	43 045 844
17 Avdrag på lån til videreutlån	15 737 800	15 000 000	15 000 000	14 436 265
18 Mottatte avdrag på videreutlån	11 315 206	15 000 000	15 000 000	14 430 902
19 Netto utgifter videreutlån	4 438 447	0	0	5 363
20 Overføring fra drift	-51 750 000	-51 750 000	-18 000 000	0
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0
22 Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
24 Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	-8 729 273
25 Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	8 729 273
26 Sum overf. fra drift og netto avsetn.	-51 750 000	-51 750 000	-18 000 000	0
27 Fremført til inndekning i senere år	4 697 112	0	0	0

Kommentarer til bevilgningsoversikt investeringer

Det ble investert for over 19 mill mer enn budsjettet. Kjøp av Skogveien 2A var ikke budsjettet, dette kjøpet ble utført sent på året, og ble finansiert av salg av varige driftsmidler. Det ble opprinnelig budsjettet med 53 mill i nye lån, men salgsinntekter og overføringer fra drift erstattet nye låneopptak. Det står fortsatt 15 mill står som ubrukte lånemidler.

Kompensasjon for merverdiavgift ble 6 mill høyere enn budsjettet, dette skyldes ekstraordinære forhold knyttet til ferdigstilling av prosjektet «Adkomstvei og tunnel Kodlidalen».

Det ble tatt opp 40 mill i startlån for videre utlån, og ca 45 mill ble utbetalt til innbyggere som fikk innvilget startlån. Flere fikk også innvilget lån, men pr 31.12.2022 var disse ikke utbetalt. Det stod fortsatt 18 mill i ubrukte lånemidler for videreutlån i balansen ved årsskifte.

Det vises videre til ytterligere kommentarer til budsjettavvik på side 53.

Bevilgningsoversikt investeringer - fordelt pr investeringsprosjekt	Regnskap 2022	Reg.budsjett 2022	Oppr.budsjett 2022
Sum poster 1-4 i bevilgningsoversikt	138 484 733	119 550 000	118 800 000
Fordelt på følgende prosjekter:			
Investering i varige driftsmidler (1)			
Rettedalen 7	3 234 392	4 000 000	8 000 000
IKT-utstyr	1 450 016	1 250 000	500 000
Påkostninger universell utforming	220 209	400 000	400 000
Kapasitetsutvidelse og sikkerhet IKT	-	600 000	600 000
IKT i skolene	3 868 574	3 500 000	1 500 000
Ladestasjoner og EL-biler	1 057 170	3 000 000	1 000 000
Digitaliseringsprosjekter	-	500 000	500 000
Grunnerherv sentrum	958 555	-	-
Nykartlegging FKB	87 666	300 000	300 000
Dagsturhytte 1+2	1 186 974	500 000	500 000
Pandemi beredskapstiltak	- 400	-	-
Bærlandskole - skolekjøkken inkl Oltedal	1 494 638	1 700 000	1 700 000
Inventar Gjesdal ungdomskole	524 980	1 000 000	1 000 000
Gjesdal u-skole, svømmehall mulighetsstudie	305 011	-	-
Gjesdal ungdomsskole, utredning fuktskade K-fløy	-	350 000	350 000
Påkostninger og ombygginger Solås skole	138 173	-	-
Kommunale boliger	29 680 592	31 000 000	6 000 000
Boliger Ålgård sentrum - samarbeid med private	26 545 153	25 000 000	50 000 000
ÅBOAS	2 183 432	3 000 000	3 000 000
Rehabilitering omsorgsboliger- ÅBOAS og Vestliveien	-	400 000	400 000
Ombygging Bærland barnehage	379 896	-	-
IKT og velferdsteknologi HV	1 291 547	1 500 000	1 500 000
Kjøp Skogveien 2A	7 483 085	-	-
ENØK tiltak bygg og anlegg	1 849 033	-	-
Uteområder skoler og barnehager	1 597 246	2 000 000	2 000 000
Automatisering og digitalisering bygg og uteområder	214 022	350 000	350 000
Tilpasninger VAR og drift Kongsgata	354 865	1 150 000	1 150 000
Utskifting vannkryss - hele kommunen	-	500 000	500 000
Damsikkerhet Flassavatn - Stemmen	175 717	100 000	100 000
Omlagging trykksoner Ålgård sentrum	394 456	-	-
Boliger funksjonshemmede - Flassabekken	207 558	200 000	200 000
Autovern m.m - Oltedal skole	164 989	250 000	250 000
Biler - VA og HV	395 719	400 000	400 000
Tiltak etter TS-plan	-	300 000	300 000
TS-plan	84 316	200 000	200 000
Adkomstvei Kodlidalen-Solbakkane-Skyttarveien - tunnel	8 890 753	-	-
Sanering og ombygging avløpsstasjon Fiskebekk	3 147 222	5 000 000	5 000 000
Kodlidalen boligfelt	22 515 674	15 000 000	15 000 000
Gjesdal Næringspark 2011	1 124 049	-	-
Veveriet - uterom	271 958	700 000	700 000

Bevilgningsoversikt investeringer - fordelt pr invest prosjekt - fortsettelse	Regnskap 2022	Reg.budsjett 2022	Oppr.budsjett 2022
Veveriet - inventar alle etasjer 2019	227 722	300 000	300 000
Dirdal kirkegård inkl parkeringsplass	3 424 852	5 000 000	5 000 000
Utstyr beredskapsplan	191 158	-	-
Vannforsyning ny brannstasjon Kongsgata	2 063 054	-	-
Ålgård kirkegård - universell utforming m.m	48 691	300 000	300 000
Høydebasseng Varaliå	-	200 000	200 000
Driftsmateriell vei og grøntområder	3 031 285	4 100 000	4 100 000
Sanering overvannsledning Opstad	647 339	1 000 000	1 000 000
Taljeforiming VA stasjoner	103 569	-	-
Ny kloakkpumpe - prosjektering og kjøp	-	200 000	200 000
Radio over Mobilnett	316 362	-	-
Flygel Kulturskolen 2022	500 000	-	-
REHABILITERING ÅLGÅRD KRAFTSTASJON	129 550	-	-
BRANNFØREBYGGENDE TILTAK	404 186	250 000	250 000
Nesjane barnehage	42 000	600 000	600 000
Utbedringer Limagarden - sauefjøs	-	200 000	200 000
Gjesdal Idrettspark parkering	268 869	800 000	800 000
Frisbeebane	-	300 000	300 000
Ombygging Husafjell barnehage	444 576	350 000	350 000
Toaletter Dirdal havn og Fraford kai	570 518	-	-
VVA anlegg overført + diverse fordelte kostnader	944 322		
Sum investeringer varige driftsmidler (1)	136 835 293	117 750 000	117 000 000
Tilskudd til andres investeringer (2)			
Justeringsretter i forbindelse med overføring av VVA anlegg	0	0	0
Sum tilskudd til andres investeringer (2)	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i andre selskaper (3)			
KLP - egenkapitalinnskudd 2022	1 649 440	1 800 000	1 800 000
Sum invest. i aksjer og andeler i andre selskaper (3)	1 649 440	1 800 000	1 800 000
Utlån av egne midler (4)			
Sum utlån av egne midler (4)	0	0	0

Kommentarer til prosjektoversikten

Samlet fremdrift i investeringsprogrammet i hovedsak i tråd med bevilgningen for 2022. Prosjekter med noe merforbruk dekkes inn av prosjekter med underforbruk. Justeringsretter i forbindelse med overføringer av VVA anlegg var ikke budsjettet. Enkelte prosjekter utført i 2022 er knyttet til bevilgninger i 2021 og tidligere. Det ble solgt noe mindre tomter i Kodlidalen boligfelt enn budsjettet, og det ble i 2022 brukt ekstra midler knyttet sikring av boligfelt mot nord gjennom bygging av steinmur.

Et ekstraordinært krav i forbindelse med oppgjøret for ferdigstillelse av adkomstvei/tunnel mot Kodlidalen er tilbakevist, men mva-delen av dette er bokført både som kostnad og som inntekt.

Hovedoversikt balanse – eiendeler 2022

Oversikt - balanse § 5-8	Regnskap	Regnskap	Note
EIENDELER	2022	2021	
A. Anleggsmidler	2 766 842 840	2 616 698 494	
I. Varige driftsmidler	1 518 865 206	1 467 527 308	4 og 10
1. Faste eiendommer og anlegg	1 484 429 509	1 437 692 876	
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	34 435 697	29 834 431	
II. Finansielle anleggsmidler	270 643 421	236 254 734	
1. Aksjer og andeler	48 696 204	47 046 764	5
2. Obligasjoner	0	0	
3. Utlån	221 947 217	189 207 970	6
III. Immaterielle eiendeler	0	0	
IV. Pensjonsmidler	977 334 213	912 916 452	11
B. Omløpsmidler	474 194 074	430 275 395	1
I. Bankinnskudd og kontanter	221 682 045	223 129 009	7
II. Finansielle omløpsmidler	95 649 610	87 094 729	7
1. Aksjer og andeler	18 663 660	10 128 679	7
2. Obligasjoner	76 985 950	76 966 050	7
3. Sertifikater	0	0	
4. Derivater	0	0	
III. Kortsiktige fordringer	156 862 419	120 051 657	
1. Kundefordringer	137 514 494	94 063 480	
2. Andre kortsiktige fordringer	866 333	0	
3. Premieavvik	18 481 592	25 988 177	
Sum eiendeler	3 241 036 913	3 046 973 889	

Kommentarer til hovedposter i balansen

Anleggs og omløpsmidler

Samlede anleggsmidler har økt med ca 150 mill. Faste eiendommer har økt med 47 mill, mens pensjonsmidler er redusert med i overkant av 64 mill. Utlån har økt med ca 33 mill, i hovedsak gjennom økning i startlån.

Sum omløpsmidler har en moderat økning, med til sammen 44 mill. Bankinnskudd og kontanter er redusert med 1,5 mill, finansielle omløpsmidler har økt med 8,5 mill gjennom en høyere eksponering mot aksjemarkedet. Kortsiktige fordringer har økt med ca 37 mill.

Egenkapital og gjeld

Egenkapitalen er styrket med i overkant av 60 mill, og kapitalkonto har økt med ca 76 mill. Disposisjonsfondet er redusert med 11 mill. Langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelse ble redusert med 13 mill, Lån til videreutlån økte, mens lån til egne investeringer ble betydelig redusert gjennom et samlet avdrag på 37 mill. Ubrukte lånemidler er startlån og lån til investeringer som pr 31.12.2022 ikke var utbetalt/utført.

Hovedoversikt balanse – egenkapital og gjeld

EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital	987 309 926	926 978 481	Note
I. Egenkapital drift	183 676 194	194 379 099	
1. Disposisjonsfond	163 529 998	174 805 528	
2. Bundne driftsfond	20 146 196	19 573 571	13
3. Merforbruk i driftsregnskapet	0	0	
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet	0	0	
II. Egenkapital investering	45 326 481	50 023 593	
1. Ubundet investeringsfond	49 819 408	49 819 408	
2. Bundne investeringsfond	204 185	204 185	13
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet	-4 697 112	0	
III. Annen egenkapital	758 307 250	682 575 789	
1. Kapitalkonto	758 786 484	683 055 023	2
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	-479 234	-479 234	
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	0	0	
D. Langsiktig gjeld	2 041 165 391	1 971 690 822	
I. Lån	1 072 265 853	1 085 148 652	
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	782 265 853	795 148 652	9
2. Obligasjonslån	0	0	
3. Sertifikatlån	290 000 000	290 000 000	9
II. Pensjonsforpliktelse	968 899 538	886 542 170	11
E. Kortsiktig gjeld	212 561 876	148 304 586	1
I. Kortsiktig gjeld	212 561 876	148 304 586	1
1. Leverandørgjeld	86 846 384	36 231 650	
2. Likviditetslån	0	0	
3. Derivater	0	0	
4. Annen kortsiktig gjeld	125 715 492	112 072 936	
5. Premieavik	0	0	
Sum egenkapital og gjeld	3 241 037 192	3 046 973 889	
F. Memoriakonti	0	0	
I. Ubrukte lånemidler	33 108 858	38 047 174	
II. Andre memoriakonti	5 558 265	1 587 186	
III. Motkonto for memoriakontiene	-38 667 123	-39 634 360	

Samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner (§ 5-9)		Regnskap 2022
Driftsregnskap		
1. Netto driftsresultat		41 047 095,06
2. Avsetninger til bundne driftsfond	-	5 298 970,87
3. Bruk av bundne driftsfond		4 726 345,39
4. Overføringer til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-	51 750 000,00
5. Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-	5 420 000,00
6. Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter		34 250 000,00
8. Årets budsjettavvik (mer-eller mindreforbruk)		17 554 469,58
10. Strykning av avsetning til disposisjonsfond		5 420 000,00
13. Mer- eller mindreforbruk etter strykning		22 974 469,58
Investeringsregnskap		
1. Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån		56 447 111,76
5. Overføring fra drift i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-	51 750 000,00
9. Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)		4 697 111,76
14. Udekket eller udisponert beløp etter strykninger		4 697 111,76
16. Fremført inndekning senere år (udekket beløp)		4 697 111,76

Kommentarer til budsjettavvik 2022

Driftsregnskapet

Det ble budsjettet med et samlet driftsresultat på 22,8 mill, mens endelig regnskap endte på 41 mill for 2022. Det ble brukt 11,3 mill til disposisjonsfond, mens det var budsjettet med en bruk på 34,3 mill, altså en differanse på 23 mill. Hovedårsaken til dette er knyttet til merinntekter gjennom ekstra skatt og rammetilskudd og ekstra kraftinntekter. Økte kostnader, særlig innen de store tjenestene for oppvekst og helse-og velferd, gjorde at tjenesteområdene samlet fikk et betydelig merforbruk. Dette gjorde at en betydelig del av de ekstra inntektene i 2022 ble «spist opp» av økte kostnader.

Tjenesteområdene gikk samlet sett med et merforbruk på ca 12 mill. Det ble gitt ekstra bevilgninger i løpet av året knyttet til pandemien og til økte strømkostnader innen tjenesteområdet kultur og samfunn. Merforbruket har delvis ført til reduserte overskuddsfond for tjenesteområdene, og delvis dekket gjennom reservefond. Dette i tråd med tidligere års praksis.

Investeringsregnskapet

Samlet budsjettavvik før strykninger var på 4,7 mill.

Enkelte prosjekter hadde også i 2022 et underforbruk, og restmidler fra disse ble brukt til å dekke opp enkelte andre prosjekter med overforbruk. Ekstra utgifter i investeringsregnskapet ble i sin helt dekket gjennom høyere inntekter enn budsjettet. Udekket beløp på 4,7 mill er i all hovedsak knyttet til avvik mellom innbetalte avdrag på lån i Husbanken (til videreutlån) og mottatte avdrag på lån til kommunens innbyggere. Grunnen til dette avviket er at flere utlån de senere år er gitt med lengre nedbetalingstid, enn kommunens nedbetalingstid på innlån fra Husbanken.

Obligatoriske noteoppstillinger

Note 1 Endring i arbeidskapital			
Balanseregnskapet :	31.12.2022	01.01.2022	Endring
2.1 Omløpsmidler	474 194 074	430 275 395	43 918 678
2.3 Kortsiktig gjeld	212 561 876	148 304 586	64 257 290
Arbeidskapital	261 632 198	281 970 809	-20 338 611

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp
Driftsregnskapet	
Sum driftsinntekter	1 168 137 666
Sum driftsutgifter	-1 087 601 913
Netto finansutgifter	-39 488 937
Netto driftsresultat	41 046 816
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgifter	136 835 293
Sum investeringsinntekter	-85 543 068
Netto utgifter videreutlån	5 154 887
Netto utgifter i investeringsregnskapet	56 447 112
Netto tilgang/bruk i drifts- og investeringsregnskapet	-15 400 296
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	-4 938 316
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	0
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	-20 338 611
Differanse (forklares nedenfor)	0

Note 2 Kapitalkonto	
Saldo 01.01.	683 055 023
Økning av kapitalkonto (kreditposterings)	
Aktivering av fast eiendom og anlegg	97 599 935
Reversert nedskrivning av fast eiendom og anlegg	-
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	12 524 471
Kjøp av aksjer og andeler	1 649 440
Reversert nedskrivning av aksjer og andeler	-
Utlån	44 987 453
Aktivert egenkapitalinnskudd pensjonskasse	-
Avdrag på eksterne lån	52 882 799
Økning pensjonsmidler	-
Reduksjon pensjonsforpliktelser	-82 357 368
Reduksjon av kapitalkonto (debetposterings)	
Avgang fast eiendom og anlegg	565 686
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	50 297 616
Avgang utstyr, maskiner og transportmidler	-
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	7 923 205
Avgang aksjer og andeler	-
Nedskrivning av aksjer og andeler	-
Avdrag på utlån	12 248 206
Avskrivning utlån	-
Reduksjon egenkapitalinnskudd pensjonskasse	-
Bruk av midler fra eksterne lån	44 938 316
Reduksjon pensjonsmidler	-64 417 761
Økning pensjonsforpliktelser	-
Urealisert kurstap utenlandslån	-
Saldo 31.12.	758 786 484

Note 4 Varige driftsmidler

	Utnyttbar levetid, inntil	Bokført verdi pr 1.1.2022	Årets tilgang	Årets avgang	Årets avskrivninger	Bokført verdi pr. 31.12.2022
IT-utstyr, kontor-maskiner	5 år	7 755 255	6 610 137	0	-3 607 465	10 757 926
Transportmidler	10 år	16 870 672	4 484 174	0	-3 118 168	18 236 679
Maskiner og verktøy	10 år	309 715	0	0	-48 585	261 130
Inventar og verktøy	10 år	4 898 788	1 430 160	0	-1 148 987	5 179 962
Tekniske Anlegg	10 år -20 år	4 944 721	2 294 945	0	-1 290 744	5 948 922
P-plasser, trafikklys	20 år	557 210	0	0	-89 258	467 952
Brannbiler	20 år	77 210	0	0	0	77 210
Boliger	40 år	125 509 678	56 225 745	0	-5 373 238	176 362 185
Skoler	40 år	443 186 224	1 979 822	0	-17 329 399	427 836 647
Veger, ledningsn	40 år	614 837 934	21 127 393	-565 686	-17 203 550	618 196 091
Forretningsbygg, lagerb	50 år	69 521 882	11 341 871	0	-2 462 166	78 401 587
Aldershjem, instit	50 år	151 412 894	4 630 158	0	-4 700 293	151 342 759
Brannstasjoner	50 år	18 630 351	0	0	-424 371	18 205 981
Selvkost VAR-sektor	30 år	9 014 771	0	0	-1 424 596	7 590 175
Sum		1 467 527 306	110 124 406	-565 686	-58 220 821	1 518 865 205

Note 5 Aksjer og andeler i varig eie

Selskapets navn	Hen- visning balansen	Eierandel i selskapet	Eventuell markeds- verdi	Balanseført verdi 31.12.2022	Balanseført verdi 01.01.2022
Allservice AS		0 %		15 000	15 000
Veveriet AS		25 %		128 750	128 750
Lyse Energi AS		0,93 %		9 416 000	9 416 000
Pro Service		16,67 %		850 000	850 000
Ryfylkeforbindelsen AS		12,50 %		30 000	30 000
Egenkapitalinnskudd KLP fellesordningen				18 661 706	17 012 266
Egenkapitalinnskudd KLP sykepleierne				4 372 708	4 372 708
Kapitalinnskudd Rogaland revisjon IKS		Andel ansatte		101 500	101 500
Kapitalinnskudd brannvesenet Sør-Rogaland IKS		Andel folketall		116 820	116 820
Kapitalinnskudd IVAR IKS		3,74 %		14 970 720	14 970 720
Kulinærisk institutt AS		3,46 %		17 000	17 000
Lysefjorden Utvikling AS				16 000	16 000
Sum				48 696 204	47 046 764

Note 6 Utlån

Utlånt til	Utestående 31.12.	Utestående 01.01.	Tap på hovedstol	Tap på løpte renter mv.	Samlet tap
Utlån finansiert med innlån					
Boligsosiale formål (startlån)	172 868 673	137 781 430	-	-	-
Lån Ålgård Kirke	30 413 760	31 862 040	-	-	-
	-	-	-	-	-
Sum lånefinansierte utlån	203 282 433	169 643 470	-	-	-
Utlån finansiert med egne midler					
Ansvarlig lån Lyse	14 928 000	15 861 000	-	-	-
Veveriet AS	3 700 000	3 700 000	-	-	-
Sosiallån	36 784	3 500	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
Sum egenfinansierte utlån	18 664 784	19 564 500	-	-	-
Sum	221 947 217	189 207 970	-	-	-

Note 7 Markedsbaserte finansielle omløpsmidler og derivater**Markedsbaserte finansielle omløpsmidler**

Aktivklasse	Finansforvaltnings- reglement	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi 31.12.	Balanseført verdi 01.01.	Resultatført urealisert verdiendring
Rentepapirer	Kap 3, 4 og 5	87 000 000	98 466 002	67 554 743	2 911 259
Aksjefond	Kap 3, 4 og 5	17 000 000	18 663 660	10 128 679	-1 465 019
Obligasjoner					-
- bankobligasjoner	Kap 3, 4 og 5	12 000 000	12 018 000	12 255 300	-237 300
- industriobligasjoner	Kap 3, 4 og 5	66 408 382	64 967 950	64 710 750	-437 950
		182 408 382	194 115 612	154 649 472	770 990

Note 8 Rentesikring

Renteutgiftene på kommunens lånegjeld sikres i samsvar med gjeldende reglement for finans- og gjeldsforvaltningen.

Rentebytteavtaler

Swap nr	Lån	Volum (mill.)	Løper fra dato	Løper til dato	Betaler	Mottar	Formål med sikringen	Finans- reglementet
1	1	100	feb. 19	feb.24	1,87 %	3M nibor	Kontanstrømsikring	kap 2 og 6
2	2	100	mar. 20	mar.25	1,30 %	3M nibor	Kontanstrømsikring	kap 2 og 6

Note 9 Langsiktig gjeld

Lånesaldo 31.12.2022	Kommune- kassen	Konsolidert årsregnskap	Gj.snittlig løpetid (år)	Gj.snittlig rente 2022
Lån til egne investeringer	859 243 380	-	6,94	2,19 %
Lån til andres investeringer	30 413 760	-	10,26	2,33 %
Lån til innfrielse av kausjoner	-	-	-	0 %
Lån til videreutlån	182 608 713	-	9,44	1,23 %
Sum bokført langsiktig gjeld	1 072 265 853	-		
<i>Herav finansielle leieavtaler</i>	-	-		
Lån som forfaller i 2023	290 477 241	-		
Herav lån som må refinansieres	290 000 000	-		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langs.gjeld 31.12.2022	Gj.sn. rente 2022
Langsiktig gjeld med fast rente :	200 000 000	1,58 %
Langsiktig gjeld med flytende rente :	872 265 853	2,05 %

Note 10 Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler.

Beregningen gjøres ved hjelp av følgende formel:

$$\frac{\text{Sum årets avskrivninger} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte avskrivbare anleggsmidler pr. 1/1 i regnskapsåret}} = \text{Minimumsavdrag}$$

Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag	2022	2021
Sum avskrivninger i året	58 220 821	55 225 855
Sum lånegjeld pr 1.1.	932 402 002	914 275 070
Avskrivbare anleggsmidler pr. 1.1	1 467 527 304	1 456 440 482
Beregnet minimumsavdrag	36 990 937	34 667 824
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	37 144 999	38 576 371
Avvik	-154 062	-3 908 547

Ved eventuell endring i beregningsmetoden for minimumsavdrag fra 2019 til 2020, skal virkningen av dette opplyses.

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Mottatte avdrag på videreutlån og refusjoner av gitte forskotteringer finansiert med lån kan bare finansiere avdrag på lån eller nye utlån, jf KL 14-17, 2. ledd. Dersom slike mottatte avdrag benyttes til å betale avdrag på lån etter KL § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal dette ikke redusere minimumsavdraget, jf KL § 14-18 tredje ledd.

	2022	2021
Mottatte avdrag på startlån og lån til Fellesrådet	11 315 206	14 430 902
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	15 737 800	14 436 265
Avsetning til/bruk av avdragsfond	-	-
Saldo avdragsfond 31.12.	-	-

Note 11 Pensjonsforpliktelser

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2022	2021
Innestående på premiefond 01.01.	72 294 683	26 008 354
Tilført premiefondet i løpet av året	21 191 854	60 613 889
Bruk av premiefondet i løpet av året	22 914 898	14 327 560
Innestående på premiefond 31.12.	70 571 639	72 294 683

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i budsjett- og regnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år.

Dersom kommunen har endret amortiseringsperiode i regnskapsåret, skal virkningen av denne endringen opplyses om dersom den er vesentlig for å vurdere økonomisk utvikling og stilling.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 14-6, 2. ledd nr c). Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2022 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr 3 615 033,- lavere enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innbærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK	Andre
Forventet avkastning pensjonsmidler	3,50 %	3,00 %	
Diskonteringsrente	3,00 %	3,00 %	
Forventet årlig lønnsvekst	1,98 %	1,98 %	
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	1,98 %	1,98 %	

Note 11 Pensjonsforpliktelser			
-fortsettelse			
Pensjonskostnad og premieavvik		2022	2021
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	55 644 541	51 633 492
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	28 319 791	26 019 925
	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-32 016 897	-29 623 268
	Administrasjonskostnad	2 670 917	2 405 264
A	Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	54 618 352	50 435 413
B	Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	70 816 066	73 212 080
C	Årets premieavvik (B-A)	16 197 714	22 776 667
Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet		2022	2021
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	70 816 066	73 212 080
C	Årets premieavvik	-16 197 714	-22 776 667
D	Amortisering av tidligere års premieavvik	22 776 667	7 884 558
E	Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	77 395 019	58 319 971
G	Pensjonstrekk ansatte	10 193 986	9 532 946
	Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	67 201 033	48 787 025
		3 615 033	24 425 055
Akkumulert premieavvik		2022	2021
	Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	22 776 667	7 884 558
	Årets premieavvik	16 197 714	22 776 667
	Sum amortisert premieavvik dette året	-22 776 667	-7 884 558
	Akkumulert premieavvik pr. 31.12	16 197 714	22 776 667
	Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	2 283 878	3 259 223
	Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	18 481 592	26 035 890
Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser		2022	2021
	Brutto pensjonsforpliktelse pr. 01.01.	889 801 393	908 329 093
	Estimatavik (ført direkte mot egenkapitalen)	20 637 042	-71 054 867
	Virkning av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
	Årets pensjonsopptjening	55 644 541	51 633 492
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	28 319 791	26 019 925
	Utbetalinger	-24 460 906	-25 126 250
	Brutto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	969 941 861	889 801 393
	Brutto pensjonsmidler pr. 01.01.	907 916 452	919 334 895
	Estimatavik (ført direkte mot egenkapitalen)	-6 283 378	-86 722 277
	Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
	Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.)	70 816 066	73 212 080
	Administrasjonskostnad/rentegaranti	-2 670 917	-2 405 264
	Utbetalinger	-24 460 906	-25 126 250
	Forventet avkastning	32 016 897	29 623 268
	Brutto pensjonsmidler pr. 31.12.	977 334 214	907 916 452
	Netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	-7 392 353	-18 115 059
	Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse		

Note 12 Kommunens garantiansvar

Garantien er stilt for	Formål	Type garanti	Vedtatt garanti-ramme (ekskl. tillegg)	Saldo 31.12.	Forventet låneopptak (utover saldo)	Tillegg for renter og omkostn ol.	Godkjenning	Utløper
Dirdal Idrettslag	Fysisk aktivitet allmennyttig bruk	Selvskyldner	8 100 000	7 541 380	-	-	Kommunestyret	06.03.2036
Ålgårdhallen AS	Fysisk aktivitet allmennyttig bruk	Selvskyldner	42 000 000	25 912 280	-	-	Kommunestyret	23.09.2039
Veveriet AS	Utleie til kommunal virksomhet	Selvskyldner	35 000 000	29 473 640	-	-	Kommunestyret	15.10.2038
Dirdalhallen AS	Fysisk aktivitet allmennyttig bruk	Selvskyldner	27 000 000	7 164 660	-	-	Kommunestyret	07.03.2034
Ålgård fotballklubb	Fysisk aktivitet allmennyttig bruk	Selvskyldner	35 000 000	13 518 890	-	-	Kommunestyret	22.08.2033
Brannvesenet Sør-Rogaland IKS	Brannvern og beredskap			50 000	-	-	Kommunestyret	30.06.2025
Fiskebekk barnehage BA	Barnehagedrift	Simpel garanti		3 427 742	-	-	Kommunestyret 2002/2003	
IVAR IKS	Vannforsyning, avløps- og avfallsbehandling			163 992 246	-	-	Kommunestyret	
Sum garantiansvar				251 080 838	-	-		

Note 13 Bundne fond

Bundne fond	Beholdning 01.01.2022	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2022
<i>Bundne driftsfond</i>				
2519967 - Overskudd selvkost slam	439 382	47 751	-	487 133
2519921 Diverse prosjekter opplæring	5 812 423	2 408 021	2 044 135	6 176 309
2519930 Gavekonto pleie og omsorg	192 224	-	3 660	188 564
2519931 Overskudd seminar	10 059	-	-	10 059
2519933 Helse og sosial	171 674	-	-	171 674
2519934 Psykiatrimidler	99 000	-	-	99 000
2519935 Transport tjeneste	91 933	-	-	91 933
2519936 Personlig assistent	276 810	-	-	276 810
2519937 Rusforebygging	573	-	573	0
2519939 Boligsosialt arbeid	47 543	-	-	47 543
2519940 Andre miljøfond	673 043	191 500	-	864 543
2519941 Dirdalvassdraget	429 794	30 893	-	460 687
2519942 Frafjordvassdraget	330 151	8 878	-	339 029
2519943 Frafjord kalkingsanlegg	522 900	-	137 623	385 277
2519944 Viltfond	303 718	-	55 087	248 631
2519946 Frafjordheiane	320 000	-	-	320 000
2519947 Frafjordelva stiftelsesfond	920 159	38 737	43 489	915 407
2519949 Jærvassdraget	276 651	-	-	276 651
2519950 Kultur	766 950	-	-	766 950
2519951 Museumsnemda fonds	2 923 633	78 621	-	3 002 254
2519953 Frivillighetssentralen	60 000	-	-	60 000
2519954 SLT-midler - kultur	15 422	-	-	15 422
2519960 Etterplanting/leplanting	26 771	-	-	26 771
2519969 Omsorg fond	2 102 963	1 211 702	1 192 315	2 122 350
2519970 Mat/turpenger barnehage	449 368	582 773	449 368	582 773
2519973 Tiltaksmidler 2017 -2021	1 511 000	-	-	1 511 000
2519974 Vedlikehold Ålgård gamle kirke	500 000	-	-	500 000
2519975 Parkslirekne	200 000	-	100 000	100 000
2519990 Avsetning tap etableringslån	99 429	-	-	99 429
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Øvrige bundne driftsfond	-	-	-	-
Sum	19 573 573	4 598 876	4 026 251	20 146 199
<i>Bundne investeringsfond</i>				
2559910 Sentraladm.	30 000	-	-	30 000
2559952 Tursti langs Edlandsvannet	117 000	-	-	117 000
2559960 Bundne fond teknisk	57 185	-	-	57 185
Øvrige bundne investeringsfond	-	-	-	-
Sum	204 185	-	-	204 185

Note 14 Selvkostområder			
Selvkost vann	Regnskap 2022 Budsjett 2022 Regnskap 2021		
Direkte driftsutgifter	11 244 671	11 255 000	10 295 499
Indirekte kostnader	367 019	525 000	556 000
Kalkulatorisk rente	3 597 580	2 070 000	1 942 900
Kalkulatoriske avskrivninger	4 146 824	4 000 000	3 948 854
Sum kostnader	19 356 094	17 850 000	16 743 253
Brukerbetaling	-18 609 036	-17 850 000	-17 941 342
Overskudd/underskudd (-)	-747 058	0	-1 198 089
Årets finansieringsgrad	96 %	100 %	107 %
Fremførbart underskudd	-1 591 220		-844 162
Selvkost avløp	Regnskap 2022 Budsjett 2022 Regnskap 2021		
Direkte driftsutgifter	13 026 898	12 500 000	11 952 652
Indirekte kostnader	478 899	500 000	641 344
Kalkulatorisk rente	3 225 756	1 800 000	1 721 591
Kalkulatoriske avskrivninger	3 869 434	3 700 000	3 639 909
Sum kostnader	20 600 986	18 500 000	17 955 496
Brukerbetaling	-19 766 035	-18 500 000	-18 945 164
Overskudd/underskudd (-)	-834 951	0	989 668
Årets finansieringsgrad	96 %	100 %	106 %
Fremførbart underskudd	-4 652 875		-3 817 924
Selvkost renovasjon	Regnskap 2022 Budsjett 2022 Regnskap 2021		
Direkte driftsutgifter	13 723 244	13 900 000	11 890 625
Indirekte kostnader	785 994	600 000	669 984
Kalkulatorisk rente	638 850	400 000	390 623
Kalkulatoriske avskrivninger	1 026 413	1 300 000	1 047 826
Sum kostnader	16 174 500	16 200 000	13 999 058
Brukerbetaling	-16 381 237	-16 200 000	-13 104 147
Overskudd/underskudd (-)	206 737	0	-894 911
Årets finansieringsgrad	101 %	100 %	94 %
Fremførbart underskudd	-2 545 304		-2 752 041
Selvkost slam	Regnskap 2022 Budsjett 2022 Regnskap 2021		
Direkte driftsutgifter	406 939	442 000	263 924
Indirekte kostnader	23 301	18 000	12 339
Kalkulatorisk rente	-16 096	0	-6 670
Kalkulatoriske avskrivninger	0	0	0
Sum kostnader	414 144	460 000	269 593
Brukerbetaling	-461 894	-460 000	-461 075
Overskudd/underskudd (-)	47 751	0	191 482
Årets finansieringsgrad	112 %	100 %	171 %
Akkumulert overskudd (fond)	487 133		439 382
Selvkost feiing	Regnskap 2022 Budsjett 2022 Regnskap 2021		
Direkte driftsutgifter	1 253 700	1 325 000	994 567
Indirekte kostnader	112 044	50 000	162 746
Kalkulatorisk rente	6 681	0	1 992
Kalkulatoriske avskrivninger			
Sum kostnader	1 372 425	1 375 000	1 159 305
Brukerbetaling	-1 290 043	-1 375 000	-1 062 379
Overskudd/underskudd (-)	-82 382	0	-96 926
Årets finansieringsgrad	94 %	100 %	92 %
Fremførbart underskudd	-233 473		-151 091

Kommentarerer selvkostområdene VAR (note 14 forrige side)

Brukerbetalingene for alle områdene samlet ble 5 mill høyere i 2022 målt mot 2021. Av hovedområdene (vann, avløp og renovasjon) endte vann og avløp med et merforbruk på til sammen 1,6 mill, mens renovasjonen hadde et mindreforbruk. Samlede kostnader for alle områdene økte betydelig fra 2021. I hovedsak var det de direkte kostnadene som bidrog mest til kostnadsøkningene, men betydelige renteøkninger mot slutten av året bidrog også til økningen. Totalt har de tre hovedområdene et fremførbart underskudd på 8,8 mill (vann, avløp, og renovasjon), dette økte med ca 1,4 mill fra forrige årsskifte.

Note 16 Ytelser til ledende personer

Ytelser til ledende personer	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse	Natural-ytelser
Kommunedirektør	1 265 992	5 000	-	-
Ordfører	1 064 318	-	-	-

Note 17 Godtgjørelse til revisor

Kommunens revisor er Rogaland Revisjon IKS.

Godtgjørelse til revisor	2022
Revisjon	1 079 875
Rådgivning	2 650
Samlet godtgjørelse	1 082 525

Note 20 Regnskapsoppstillinger – avfallsvirksomheten

Regnskapsoppstillinger for henholdsvis den lovpålagte håndteringen av husholdningsavfall og avfallshåndtering i markedet, jf. kravet til separat regnskap i avfallsforskriften § 15-4, vises i note til årsregnskapet.

Renovasjon - husholdningsavfall	2022	2021
Lønnskostnader	2 919 653	2 589 593
Sykelønnsrefusjon	-507 403	-94 826
Sosiale utgifter	794 325	748 493
Sum lønn og sosiale utgifter	3 206 575	3 243 261
Driftsutgifter - direktekostnader	10 632 662	8 878 716
Indirekte kostnader	785 994	669 984
Avskrivninger	1 026 413	1 047 826
Kalk. Renter	638 850	390 623
Sum utgifter	13 083 918	10 987 149
Inntekter internsalg		
Refusjon fra fylkeskommuner		
Refusjon fra staten	-115 993	-231 351
Avgiftspliktig gebyr	-16 381 237	-13 104 147
Bruk av fond	-	-894 912
Sum inntekter	-16 497 230	-14 230 410
Sum utgifter inkl lønnskostnader	16 290 493	14 230 410
Sum inntekter	-16 497 230	-14 230 410
Regnskapsmessig merforbruk	-206 737	-
Overskuddsfond renovasjon		
IB	-	-
Bruk	-	-
UB	-	-
Memoria underskudd selvkost renovasjon		
IB	2 752 041	1 857 129
Underskudd	-206 737	894 912
UB	2 545 304	2 752 041
Renovasjon næringsavfall		
Lønn og sosiale utgifter	506 779	487 816
Driftsutgifter	1 338 514	1 317 053
Sum utgifter	1 845 293	1 804 869
Avgiftspliktig gebyr	-2 092 697	-1 660 658
Sum inntekter	-2 092 697	-1 660 658
Sum utgifter	1 845 293	1 804 869
Sum inntekter	-2 092 697	-1 660 658
Overskudd(-)/Underskudd	-247 404	144 212

Diverse andre noter og forklaringer

Anskaffelse og anvendelse av midler

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap
Anskaffelse og anvendelse av midler	2022	2022	2022	2021
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	1 168 137 666	1 062 862 500	1 018 386 000	1 077 882 234
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	85 543 068	66 800 000	46 800 000	57 878 486
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	84 410 375	74 401 000	122 401 000	120 562 214
Sum anskaffelse av midler	1 338 091 108	1 204 063 500	1 187 587 000	1 256 322 933
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	1 086 666 895	1 002 377 500	963 151 000	961 965 066
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	134 688 078	117 750 000	117 000 000	96 397 596
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	130 706 487	112 870 000	105 870 000	114 390 495
Sum anvendelse av midler	1 352 061 459	1 232 997 500	1 186 021 000	1 172 753 158
Anskaffelse - anvendelse av midler	-15 400 017	-28 934 000	1 566 000	83 569 776
Endring i ubrukte lånemidler	-4 938 316	0	0	21 846 256
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Drift	0	0	0	0
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Inv.	0	0	0	0
Endring i arbeidskapital	-20 338 332	-28 934 000	1 566 000	105 416 032
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Avsetninger	5 298 971	5 420 000	1 670 000	95 479 779
Bruk av avsetninger	16 001 876	34 354 000	104 000	11 910 003
Til avsetning senere år	4 697 112	0	0	0
Netto avsetninger	-15 400 017	-28 934 000	1 566 000	83 569 776
Int. overføringer og fordelinger				
Interne inntekter mv	109 970 821	109 750 000	68 000 000	55 225 855
Interne utgifter mv	109 970 821	109 750 000	68 000 000	55 225 855
Netto interne overføringer	0	0	0	0

Finans- og gjeldsrapport pr 31.12.2022

Målsettinger og overordnede strategier

Finans- og gjeldsforvaltningen har som hovedmål å drive en aktiv og forsvarlig praksis når det gjelder plasseringer av midler utenom hovedbankavtale og håndtere låneporteføljen ut fra ulike typer risiko. Over tid er målsettingen med denne forvaltningen å bidra til best mulig tjenester til innbyggerne til lavest mulig netto finanskostnader (lånekostnader – avkastning på innskudd og plasseringer).

1. Forvaltningen av kortsiktige og langsiktige finansielle aktiva pr 31.12.2022

Sammensetning, verdi og avkastning pr 31.12.2022				
(tall i hele tusen)	Beholdning	Andel	Avkastning	Avkastningsreferanse
Aksjefond	18 664	5,88 %	-7,19 %	-17,73 % MSCI World
Obligasjoner	76 986	24,26 %	5,53 %	2,19 % 3 mnd Nibor NOK
Obligasjonsfond	98 466	31,03 %	2,71 %	2,19 % 3 mnd Nibor NOK
Bankinnskudd	123 216	38,83 %	2,74 %	2,19 % 3 mnd Nibor NOK
Totalt	317 332	100,00 %		

- Andelen aksjefond er høyere enn 31.12.2021. Avkastningen i 2020 endte mer enn 10 % poeng bedre enn indeksen, og falt 7,19 %. Eksponeringen i aksjefond økte i løpet av 2022 med 8 mill.
- I overkant av 55 % av samlede finansielle aktiva er obligasjoner/obligasjonsfond, i hovedsak rentepapirer med relativt kort tid til forfall. Avkastningen var god også i 2022, i et ellers krevende rentemarked. Høyrentefondene Heimdal Høyrente og Kraft Nordic bonds bidro mest til den relativt gode avkastningen i fondene.
- Bankinnskudd utgjør til sammen i underkant av 40 %, og alle midlene har vært plassert gjennom hovedbankavtalen til flytende rente, 0,55 % over referanserenten 3 mnd Nibor.
- Endringer siden 31.12.2021: Andel bankinnskudd er redusert, og de aktive plasseringene har økt.
- I sum: I et svært krevende aksje- og rentemarked har porteføljen klart seg relativt godt. Hovedeksponeringen har vært mot det norske og nordiske rentemarkedet, og disse papirene har klart seg vesentlig bedre enn europeiske og amerikanske rentepapirer. Samlet vektet avkastning på alle plasseringer (aksjer og renter) endte på 2,88 %, noe som er 0,14 % (0,3 mill) høyere enn avkastningen i banken. Løpende renter på obligasjoner/obligasjonsfond var ved utgangen av 2022 relativt høy, og dette gir muligheter for god avkastning i 2023. Uro i finansmarkedene gjør at 2023 også innebærer risiko for betydelige verdifall i markedsbaserte papirer.

2. Gjeldsforvaltningen

Nøkkeltall lånegjeld - i hele tusen, antall og andeler	Vedtatte		
Hovedtall	rammer	01.01.2022	31.12.2022
Brutto lånegjeld inkl startlån		1 085 149	1 072 266
Netto renteutsatt balanse		98 630	135 982
Antall lån		42	44
Gjennomsnittlig rente alle lån		1,70 %	3,11 %
Gjennomsnittlig flytende rente		1,26 %	3,48 %
Pengemarkedsrente		0,95 %	3,35 %
Differanse egne vilkår og pengemarked		0,31 %	0,13 %
Renterisiko			
Fastrentelån inkl rentebytter (forfall lenger enn 12 mnd)		270 000	200 000
Fastrentelån inkl rentebytter i % av total gjeld		24,88 %	18,65 %
Gjennomsnittlig rentebinding (hele år)	Maks 5 år	1,28	0,73
Lengste rentebindingstid (i hele år)	Maks 10 år	3	2
Refinansieringsrisiko lån			
Del refinansiering innen 12 mnd		26,72 %	27,05 %
Størrelse refinansiering innen 12 mnd		290 000	290 000

- Lånegjelden er redusert med 13 mill. Det ble innbetalt høyere samlede avdrag enn det som ble tatt opp av nye lån (startlån).
- Gjennomsnittlig rente alle lån økte fra 1,70 % til 1,11 %. Lån til flytende rente enda mer, særlig mot slutten av året, og gjorde at samlede lånekostnader økte betydelig mot slutten av 2022.
- Andelen fastrente målt mot total gjeld har blitt noe redusert
- Av totalt lån på 1 072 mill er 290 mill sertifikatlån som må refinansieres innen 12 mnd.

3.Stresstest

Aktiva/Passiva	Balanse %	Balanse i hele 1000 01.01.2022	Balanse i hele 1000 31.12.2022	Endrings- parameter	Beregnet tap i hele 1000 01.01.2022	Beregnet tap i hele 1000 31.12.2022
Gjeld med flytende rente	81,3 %	815 149	872 266	-1 %	-8 151	-8 723
Gjeld med fast rente (mer enn 1 år)	18,7 %	270 000	200 000			
Samlet brutto gjeld	100,0 %	1 085 149	1 072 266		-8 151	-8 723
Kapital i VAR - knyttet til gebyrer	28,10 %	203 764	205 833	1 %	2 038	2 058
Rentekompensasjon fra Husbanken	5,49 %	45 641	40 250	1 %	456	403
Utlån Lyse	2,04 %	15 861	14 928	1 %	159	149
Utlån Startlån	23,60 %	137 781	172 869	1 %	1 378	1 729
Bankinnskudd	16,82 %	155 574	123 216	1 %	1 556	1 232
Pengemarkedsfond	0,00 %	0	0	1 %	0	0
Obligasjonsfond/obligasjoner	23,95 %	144 512	175 452	1 %	1 445	1 755
Samlet utlån, innskudd	100,00 %	703 133	732 548		7 031	7 325
Aksjefond	100,00 %	10 129	18 664	-20 %	-2 026	-3 733
Sum langsiktige aktiva - aksjefond		10 129	18 664		-2 026	-3 733
Mulig kostnadsøkning/tap vil utgjøre					-3 146	-5 130

- Samlet risiko i porteføljen pr 31.12.2022 har økt sammenlignet med forrige årsskifte, men vurderes fortsatt som relativt lav, målt opp mot samlede driftsinntekter på ca 1 170 mill.
- Ca 73 % av mulig kostnadsøkning/verditap knyttes til aksjefond, som er en del av kommunens langsiktige midler. Det betyr at kommunen ikke trenger å selge aksjefond dersom markedet går kraftig ned.
- Obligasjonsfond og obligasjoner har kursverdier som svinger, og disse vil svinge i takt med svingninger i finansmarkedene. Strategien i forhold til enkeltobligasjoner er å kjøpe sikre papirer, der en stor andel av porteføljen har kort tid til forfall (mindre enn 2 år). Ca 50 mill av obligasjonene/obligasjonsfond er knyttet til langsiktige midler i balansen.
- Oppsummert for 2022: Lånegjelden er redusert i løpet av året, og særlig målt i % av driftsinntektene er det en merkbar nedgang. Stresstesten viser mulig kostnadsøkning/tap på et høyere nivå enn ved forrige årsskifte. Gjeldende reglement for finans- og gjeldsforvaltningen ble vedtatt i juni 2018, og forvaltningen gjennom 2022 har vært i tråd med dette.

Betraktninger pr mars 2023 – finansforvaltning i en tid med geopolitisk usikkerhet og urolige finansmarkeder.

Internasjonale finansmarkeder er betydelig forstyrret etter at krigen brøt ut i Ukraina i 2022. Kredittmarginene har økt, og dette indikerer vedvarende økt usikkerhet i markedene. Begynnelsen av 2023 har vært preget av store svingninger, og i skrivende stund forstyrres finansmarkedene av sterkt økende renter og internasjonale banker som har fått problemer. Gjesdal kommune har ikke endret strategi, men legger opp til å fortsatt være aktive, særlig inn mot høyrentemarkedet. Lokale aktører på nord-Jæren figurerer høyt på listene over gode fond å plassere midler i, og dette videreføres. Likviditeten er god, og i eventuelle store fall i markedene er Gjesdal kommune godt rustet til å unngå nedsalg på papirer som eventuelt vil falle i verdi..

Ålgård 28.03.2023

Pål Larsson
kommunedirektør

Bjarte Madland
økonomisjef

Revisjonsberetning

Rogaland
Revision

Revisor:
Jeanette Sømnes

Dato:
11.04.2023

Til kommunestyret i Gjesdal kommune

kopi:

Kommunedirektor
Kontrollutvalget

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet Konklusjon

Vi har revidert Gjesdal kommunes årsregnskap som viser et netto driftsresultat på kr 41 047 095 og et merforbruk på kr 0. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2022, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2022, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i "Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet". Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Kommunedirektoren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i kommunens årsrapport. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har

Adresse:
Strandkaien 36, 4005 Stavanger

Organisasjonsnr.:
887 052 832

Telefon:
40 00 52 00

Epost:
post@rogaland-revisjon.no

Dette dokumentet er signert med PDF-e-signatur (PDF Advanced Electronic Signature) av signatør. Dette sikrer dokumentet og dens vedlegg mot uautoriserte endringer.

Verifisert i
SIGNCAT
11.04.2023

opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, viktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.

- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av kommunedirektøren er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og Kommunedirektøren blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Gjesdal kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Stavanger, 11.04.2023

Rogaland Revisjon IKS

Elektronisk signert av:

Therese S. Bjørkeland

Oppdragsansvarlig /

Statsautorisert revisor

Gjesdal kommune

Vi strekker oss lenger™

